

NACRT

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ
I SREDNJOJ ŠKOLI**

Zagreb, srpanj 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODGOJU I OBRAZOVANJU U OSNOVNOJ I SREDNJOJ ŠKOLI

Članak 1.

U Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17), u članku 4. stavku 2. iza riječi: "Načela" dodaju se riječi: "odgoja i".

U točki 1. riječi: "osnovno školovanje" zamjenjuju se riječima: "osnovnoškolski odgoj i obrazovanje".

Iza točke 8. dodaju se točke 9. i 10. koji glase:

"9. Promicanje odgojnih vrijednosti iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, a u skladu s pravom roditelja da samostalno odlučuju o odgoju djece.

10. Svatko ima pravo na obrazovanje. Djeca imaju pravo na dotok informacija ili sadržaja utemeljenih na suvremenim znanstvenim i obrazovnim standardima važnim za potpun i skladan razvoj njihove osobnosti, a koje se prenose na objektiv, kritički i pluralistički način. Zadaća je javnog školskog sustava da bude neutralan i uravnotežen te da omogući djetetu ostvarivanje tog prava.“.

Članak 2.

U članku 5. stavku 1. iza riječi: "nacionalnog kurikulumu" dodaje se zarez i riječi: "drugih kurikularnih dokumenata".

Članak 3.

U članku 8. stavku 1. iza riječi: "i programom" dodaju se riječi: "ili kurikulumom".

U stavku 2. briše se točka na kraju rečenice i dodaju se riječi: "nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar)".

Članak 4.

U članku 9. stavku 2. točki a) podtočki 3. iza riječi: "razrednim odjelima" dodaju se riječi: "i/ili posebni programi za darovite učenike".

Stavak 10. mijenja se i glasi:

"(10) Školska ustanova uvrštena u mrežu iz stavka 1. ovoga članka može proširiti djelatnost izvođenjem novog programa na temelju odluke koju donosi ministar uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije."

Članak 5.

U članku 11. stavak 1. mijenja se i glasi:

"(1) U osnovnoj školi mogu se izvoditi redoviti, alternativni, međunarodni programi, programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina, posebni programi odgoja i obrazovanja za učenike s teškoćama i/ili darovite učenike, umjetnički programi te ostali programi koje donosi ministar odlukom ili koji se izvode uz suglasnost Ministarstva. Osnovna škola traje osam godina."

Članak 6.

Članak 12. mijenja se i glasi:

"(1) Osnovnoškolski odgoj i obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole, obvezno je za svu djecu, u pravilu od šeste do petnaeste godine života.

(2) Učenici s višestrukim teškoćama imaju pravo pohađati osnovnoškolski odgoj i obrazovanje do 21. godine života.

(3) Srednje obrazovanje počinje upisom u srednju školu.

(4) Obrazovanje u školama koje ostvaruju umjetničke obrazovne programe izvodi se u skladu s posebnim propisom.

(5) Obrazovanje u školama koje ostvaruju športske obrazovne programe počinje upisom u neki od tih programa čije se trajanje utvrđuje obrazovnim programima koje donosi ministar odlukom."

Članak 7 .

U članku 20. stavku 4. riječi: "nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar)" brišu se.

Članak 8.

U članku 23. stavak 4. mijenja se i glasi:

"(4) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena, a ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti o upisu učenika u drugu školu."

Iza stavka 9. dodaje se stavak 10. koji glasi:

"(10) Iznimno od stavka 9. ovoga članka škola može upisati učenika i ako je od prekida obrazovanja prošlo više od dvije školske godine, uz suglasnost Ministarstva."

Članak 9.

Članak 26. mijenja se i glasi:

"(1) Odgoj i obrazovanje u školi ostvaruje se na temelju nacionalnog kurikulumu, nastavnih planova i programa i školskog kurikulumu.

(2) Nacionalni kurikulumi donose se za pojedine razine i vrste odgoja i obrazovanja sukladno okvirnom nacionalnom kurikularnom dokumentu koji na općoj razini određuje elemente kurikularnog sustava za sve razine i vrste osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja.

(3) Nacionalnim kurikulumima iz stavka 2. ovoga članka određuje se svrha, vrijednosti, ciljevi i načela određenih dijelova sustava odgoja i obrazovanja te odgojno-obrazovna područja, kao i smjernice za poticanje i prilagodbu iskustava učenja te vrednovanje postignuća. U njima se navode načela odgojno-obrazovnog procesa, učenja i poučavanja te vrednovanja i izvješćivanja karakteristična za pojedinu razinu, odnosno vrstu odgoja i obrazovanja.

(4) Nacionalnim kurikulumima iz stavka 2. ovoga članka utvrđuju se nastavni predmeti koji se izvode na pojedinoj vrsti i/ili razini obrazovanja, osim nacionalnim kurikulumom za strukovno obrazovanje i nacionalnim kurikulumom za umjetničko obrazovanje, koji sadrže omjere grupa nastavnih predmeta. Nacionalni kurikulum za umjetničko obrazovanje sadrži i općeobrazovne predmete.

(5) Nacionalne kurikulume iz stavka 2. ovoga članka i okvirni nacionalni kurikularni dokument donosi ministar odlukom.

Članak 10.

Naslov iznad članka 27. mijenja se i glasi: „Kurikulumi, nastavni planovi i programi“

Članak 27. mijenja se i glasi:

(1) Kurikulumom nastavnih predmeta određuju se svrha i ciljevi učenja i poučavanja nastavnog predmeta, struktura pojedinog predmeta u cijeloj odgojno-obrazovnoj vertikali, odgojno-obrazovni ishod i/ili i sadržaji, pripadajuća razrada i opisi razina usvojenosti ishoda, učenje i poučavanje te vrednovanje u pojedinom nastavnom predmetu, a može se utvrditi i popis potrebnih kvalifikacija učitelja i nastavnika za izvođenje kurikulumu.

(2) Kurikulumi koji se izvode kao međupredmetne i/ili kao interdisciplinarne teme i/ili moduli izvode se u nastavnim predmetima i programima kao dio odgojno-obrazovnog standarda i programa u koje je učenik uključen.

(3) Odgojno-obrazovni standard učenika čine obvezni i izborni predmeti.

(4) Nastavnim planom određuje se oblik izvođenja kurikulumu (obvezno, izborno, fakultativno, međupredmetno i/ili interdisciplinarno), godišnji broj nastavnih sati i njihov

raspored po razredima. Nastavni plan može biti zajednički za razinu, odnosno vrstu na pojedinoj razini obrazovanja, a iznimno se može donijeti i uz kurikulum određenoga nastavnog predmeta.

(5) Predmeti koji se izvode izborno obvezni su tijekom cijele školske godine za sve učenike koji se za njih opredijele. Učenik bira izborni predmet ili izborne predmete pri upisu u prvi razred ili najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za iduću školsku godinu. Za uključivanje učenika u izbornu nastavu potrebna je pisana suglasnost roditelja.

(6) Učenik može prestati pohađati nastavu izbornog predmeta nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom/nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za sljedeću školsku godinu. Učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom.

(7) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, roditelj djeteta osnovne škole u slučaju dugotrajnih zdravstvenih teškoća djeteta ili iz drugih opravdanih razloga, može podnijeti pisani zahtjev za prestankom pohađanja izbornog predmeta i tijekom nastavne godine.

(8) Predmeti koji se izvode fakultativno u srednjoj školi, na temelju kurikuluma koji donosi srednja škola, obuhvaćaju nastavne sadržaje kojima se zadovoljavaju interesi učenika, u skladu s mogućnostima škole. Ako se učenik srednje škole opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom cijele nastavne godine.

(9) Kurikulume i nastavne planove iz stavaka 1., 2. i 4. ovoga članka donosi ministar odlukom.

(10) Nastavnim planom i programom utvrđeni su tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati, godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta.

Članak 11.

U članku 28. stavak 3. mijenja se i glasi:

"(3) Školski kurikulum određuje nastavni plan izbornih i fakultativnih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti, izborni dio međupredmetnih i/ili interdisciplinarnih tema i/ili modula i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte te njihove kurikulume ako nisu određeni nacionalnim kurikulumom."

U stavku 4. dodaje se novi podstavak 1. koji glasi:

"- strategija razvoja škole".

Dosadašnji podstavci 1. do 8. postaju podstavci 2. do 9.

Iza stavka 4. dodaju se novi stavci 5. i 6. koji glase:

"(5) Školskim kurikulumom mogu se utvrditi i druge odrednice sukladno kurikularnim dokumentima.

(6) Za sudjelovanje učenika u izbornim i fakultativnim predmetima, aktivnostima, modulima, programima i projektima koji nisu obvezni potrebno je informirati roditelje i pribaviti njihovu pisanu suglasnost."

U dosadašnjem stavku 5. koji postaje stavak 7. riječi: "do 30. rujna" zamjenjuju se riječima: "do 7. listopada".

U dosadašnjem stavku 6. koji postaje stavak 8. riječi: "do 30. rujna" zamjenjuju se riječima: "do 7. listopada".

Dosadašnji stavak 7. postaje stavak 9.

U dosadašnjem stavku 8. koji postaje stavak 10. riječi: "do 5. listopada" zamjenjuju se riječima: "do 15. listopada".

Dosadašnji stavak 9. postaje stavak 11.

Članak 12.

U članku 29. stavku 2. podstavku 1. riječ: "rezultate" zamjenjuje se riječju: "ishode".

Stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

"(3) Eksperimentalni program može predložiti školska ustanova, Ministarstvo, agencija nadležna za obrazovanje ili druga institucija iz sustava odgoja i obrazovanja.

(4) Kada eksperimentalni program predlaže školska ustanova, podnosi Ministarstvu zahtjev radi odobravanja izvođenja eksperimentalnog programa uz koji obvezno prilaže dokaze o osiguranim uvjetima iz stavka 2. ovoga članka."

Članak 13.

Iza članka 34. dodaju se članak 34.a i naslov iznad njega koji glase:

"Produženi boravak

Članak 34.a

(1) Za učenike osnovne škole može se organizirati produženi boravak.

(2) Produženi boravak organizira osnivač školske ustanove, a može se izvoditi u školskoj ustanovi sukladno propisanim standardima uz odobrenje Ministarstva.

(3) Organizaciju i provedbu produženoga boravka propisuje ministar pravilnikom."

Članak 14.

U članku 37. stavku 2. briše se točka na kraju rečenice i dodaju se riječi: "i drugih kurikularnih dokumenata iz članka 27. ovoga Zakona."

Članak 15.

U članku 51. stavku 1. iza riječi: "nastava" dodaju se riječi: "predmeta koji se izvode obvezno".

Stavak 2. mijenja se i glasi:

"(2) Za učenike srednje škole godišnji i tjedni broj nastavnih sati propisuje se nastavnim planom i kurikulumom, pritom ukupan broj tjednih sati ne smije prelaziti 40."

Članak 16.

U članku 52. stavku 2. briše se točka na kraju rečenice i dodaju se riječi: "uz prethodno mišljenje osnivača."

Članak 17.

U članku 73. stavku 2. iza riječi: "nastavni predmet" dodaje se zarez i riječi: "kao i ocjena iz vladanja".

Članak 18.

U cijelom članku 75. riječi: „dopunski rad" u odgovarajućem padežu zamjenjuju se riječima: „dopunski nastavni rad" u odgovarajućem padežu.

U stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Učitelji/nastavnici obavljaju dopunski nastavni rad u okviru 40-satnog radnog tjedna."

Članak 19.

U članku 76. stavku 7. iza riječi: "dva dana" dodaju se riječi: "od završetka nastavne godine".

Članak 20.

U članku 79. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u opravdanim slučajevima učenik srednje škole može upisati isti razred i više od dva puta, uz suglasnost ministra."

Članak 21.

U članku 82. dodaje se novi stavak 11. koji glasi:

„(11) Iznos novčane naknade za polaganje ispita državne mature za pojedine kategorije pristupnika utvrđuje se odlukom Vlade Republike Hrvatske i predstavlja namjenski prihod.“.

Članak 22.

Članak 84. mijenja se i glasi:

"(1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu.

(2) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.

(3) Pedagoške mjere izriču se za tekuću školsku godinu, osim mjere preseljenja u drugu školu koja vrijedi do kraja osnovnoškolskog obrazovanja.

(4) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.

(5) Opomena, ukor, strogi ukor i opomena pred isključenje su mjere upozorenja koje se ne izriču u upravnom postupku. Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strog ukor izriče učiteljsko vijeće, a opomene pred isključenje izriče nastavničko vijeće. Na izrečene mjere učenik ili roditelj može podnijeti prigovor ravnatelju škole u roku od osam dana od dana izricanja.

(6) Ravnatelj rješenjem odlučuje o pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu na temelju prijedloga učiteljskog vijeća, a o pedagoškoj mjeri isključenja iz škole na temelju prijedloga nastavničkog vijeća. O žalbi protiv rješenja odlučuje Ministarstvo.

(7) Ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa do donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere, ali ne duže od 8 dana, o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i nadležni centar za socijalnu skrb. Protiv rješenja o privremenom udaljenju ne može se izjaviti žalba, već se može pokrenuti upravni spor tužbom kod nadležnog upravnog suda u roku 30 dana od dana dostave rješenja.

(8) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere uvažavajući učenikovo psihofizičko stanje i njegovu dob, te utvrditi sve okolnosti koje utječu na njegov razvoj.

(9) U slučaju promjene ponašanja učenika izrečena pedagoška mjera iz stavka 5. ovoga članka može se ukinuti."

Članak 23.

U članku 86. stavci 1. i 2. brišu se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 1.

Članak 24.

U članku 95. dodaju se stavci 6. i 7. koji glase:

"(6) Osnivač školske ustanove koja je prestala s radom dužan je Ministarstvu dostaviti pisanu obavijest o prestanku rada.

(7) Ravnatelj osnovne škole koja ima područnu školu, a koja će privremeno ili u potpunosti prestati s radom, dužan je o tome dostaviti odluku Ministarstvu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke."

Članak 25.

U članku 97. stavku 2. iza riječi: "planu i programu" dodaju se riječi: "ili kurikulumu"

Članak 26.

Iza članka 99. dodaje se članak 99.a koji glasi:

"Članak 99.a

(1) Ravnatelj školske ustanove može, uz suglasnost školskog odbora, omogućiti radniku školske ustanove obavljanje poslova na projektu Europske unije ili fondovima Europske unije, ako su sredstva za plaću osigurana iz sredstava projekta ili fonda, uz pripadajuće doprinose poslodavca, ako je za vrijeme obavljanja poslova radnika na projektu moguće osigurati nesmetani nastavak radnog procesa u školskoj ustanovi.

(2) Iznimno, uz suglasnost školskog odbora, i ravnatelj školske ustanove može kao radnik školske ustanove obavljati poslove na projektu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu radnog vremena, ako su sredstva za plaću osigurana iz sredstava projekta ili fonda, uz pripadajuće doprinose poslodavca, ako je za vrijeme obavljanja poslova ravnatelja školske ustanove na projektu moguće osigurati nesmetano obavljanje poslovođno i stručno vođenje poslova u školskoj ustanovi.

(3) Za vrijeme obavljanja poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka radniku školske ustanove iz stavka 1. ovoga članka umanjit će se ukupne tjedne obveze u trajanju koje odgovara radnom vremenu na poslovima na projektu, i to na način da se razmjerno umanje svi oblici rada.

(4) Za vrijeme obavljanja poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka ravnatelj iz stavka 2. ovoga članka samostalno će određivati svoje radno vrijeme na način da poslove na projektu iz stavka 1. obavlja unutar svog redovnog radnog vremena.

(5) Radniku školske ustanove iz stavka 1. ovoga članka koji u školskoj ustanovi radi u nepunom radnom vremenu temeljem ugovora o radu sklopljenog za nepuno radno vrijeme, iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, za vrijeme obavljanja poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka na njegov se zahtjev ukupne tjedne obveze mogu uvećati u trajanju koje odgovara radnom vremenu na poslovima na projektu.

(6) Radnik školske ustanove iz stavka 1. ovoga članka ne može kod jednog ili više školskih ustanova, odnosno poslodavaca raditi s ukupnim radnim vremenom dužim od četrdeset sati tjedno.

(7) Radnik školske ustanove iz stavka 3. ovoga članka za obavljanje poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje pravo na uvećanje plaće u iznosu od 30% u odnosu na plaću koju bi ostvarivao obavljajući poslove svog radnog mjesta, koje uvećanje se obračunava i isplaćuje za radno vrijeme na poslovima na projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu.

(8) Ravnatelj školske ustanove iz stavka 2. ovoga članka za obavljanje poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje pravo na plaću za uvećano trajanje ukupnih tjednih obveza, pri čemu za radno vrijeme na poslovima na projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu ostvaruje pravo na uvećanje plaće u iznosu od 30% u odnosu na plaću koju bi ostvarivao obavljajući poslove svog radnog mjesta, koje uvećanje se obračunava i isplaćuje za radno vrijeme na poslovima na projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu.

(9) O obavljanju poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka ravnatelj školske ustanove i radnik školske ustanove sklapaju sporazum na određeno vrijeme (sporazum, dodatak ugovora o radu, aneks ugovora o radu, izmjena ugovora o radu i sl.) kojim će na određeno vrijeme, najduže za vrijeme trajanja projekta iz stavka 1. ovoga članka, izmijeniti odredbe ugovora o radu na jedan od načina kako je to uređeno stavcima 3., 5., 6. i 7. ovoga članka.

(10) Protekom vremena trajanja projekta iz stavka 1. ovoga članka sporazum iz stavka 9. ovoga članka prestaje te radnik školske ustanove nastavlja radni odnos temeljem ugovora o radu koji je radnik školske ustanove imao prije sklapanja sporazuma iz stavka 9. ovoga članka.

(11) Za vrijeme obavljanje poslova na projektu iz stavka 1. ovoga članka, školska ustanova može zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će zamjenjivati radnika školske ustanove koji obavlja poslove na projektu na njegovim redovitim poslovima.

(12) Školska ustanova može zasnovati radni odnos ugovorom na određeno vrijeme s osobom koja će kao radnik školske ustanove obavljati samo poslove na projektu iz stavka 1. ovoga članka, pri čemu se njegova plaća može ugovoriti, ako su sredstva za plaću osigurana iz sredstava projekta ili fonda, maksimalno do najvećeg propisanog koeficijenta za radno mjesto savjetnika u školskim ustanovama, uvećanog za 30%.

(13) Ravnatelj školske ustanove iz stavka 2. ovog članka ostvaruje pravo na uvećanje plaće u iznosu od 30% koje uvećanje se obračunava i isplaćuje za radno vrijeme na poslovima na

projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu, a najviše u ukupnom trajanju od 30% od tjednog radnog vremena, o čemu odlučuje školski odbor koji sklapa s ravnateljem sporazum na određeno vrijeme o obavljanju poslova na projektu.

Članak 27.

U članku 100. stavku 1. iza riječi: "predmetne nastave" dodaje se zarez i riječi: "učitelji edukatori rehabilitatori".

U stavku 4. briše se točka na kraju rečenice i dodaju se riječi: "(edukator rehabilitator, logoped i socijalni pedagog).".

Članak 28.

U članku 104. stavku 1. riječ: "rješenje" zamjenjuje se riječju: "odluka".

U stavku 4. iza riječi: "stručnog suradnika" dodaju se riječi: "u školskoj ustanovi".

Članak 29.

U članku 105. stavku 6. dodaje se točka nova točka c) koja glasi:

„c) četverogodišnji dodiplomski stručni studij razredne nastave s pojačanim programom iz odgovarajućeg nastavnog predmeta ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij primarnog obrazovanja s modulom za izvođenje nastave odgovarajućeg nastavnog predmeta, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka.“

U dosadašnjoj točki c) koja postaje točka d), riječi: „a) i b) ovoga stavka“ zamjenjuju se riječima: „a, b, i c) ovoga stavka.

U stavku 15. dodaje se druga rečenica koja glasi:

"Popis kvalifikacija može se utvrditi i kurikulumom nastavnog predmeta."

Članak 30.

Članak 107. mijenja se i glasi:

"(1) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se ugovorom o radu na temelju natječaja koji se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te mrežnim stranicama i oglasnim pločama školskih ustanova, a rok za primanje prijava kandidata ne može biti kraći od osam dana.

(2) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se s osobom koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovoga Zakona za zasnivanje radnog odnosa, a u natječaju se navode i posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi.

(3) Potreba i prestanak potrebe za radnikom prijavljuje se uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Školska ustanova je obvezna prijaviti uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu prestanak potrebe za radnikom, nakon što je određenog radnika utvrdila organizacijskim viškom.

(4) Ured državne uprave, odnosno Gradski ured, vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba u punom ili dijelu radnog vremena te im u skladu s njihovom kvalifikacijom predlaže zasnivanje radnog odnosa sa školskim ustanovama koje su prijavile odgovarajuću potrebu.

(5) Radnik koji je upisan u evidenciju iz stavka 4. ovoga članka briše se iz evidencije ako zasnuje ili odbije zasnovati radni odnos u skladu s odredbom stavka 4. ovoga članka najkasnije istekom otkaznog roka.

(6) Školska ustanova može popuniti radno mjesto na način propisan odredbom stavka 1. ovoga članka tek nakon što ju je ured državne uprave, odnosno Gradski ured iz stavka 3. ovoga članka obavijestio da u evidenciji nema odgovarajuće osobe, odnosno nakon što se školska ustanova istom tijelu pisano očitovala o razlozima zbog kojih nije primljena upućena osoba.

(7) Ured državne uprave, odnosno Gradski ured poslove iz stavaka 4. 5. i 6. ovoga članka, obavlja u suradnji s tijelom predviđenim kolektivnim ugovorom.

(8) Način i postupak utvrđivanja lista evidencija, način raspoređivanja zaposlenika te kriterije kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osiguravaju jednaki i transparentni uvjeti, uređuju se pravilnikom koji donosi ministar.

(9) Način i postupak kojim se svim kandidatima za zapošljavanje u školskim ustanovama osigurava jednaka dostupnost javnim službama pod jednakim uvjetima, vrednovanje kandidata prijavljenih na natječaj, odnosno kandidata koje je uputio ured državne uprave, odnosno Gradski ured, kao i odredbe vezane uz sastav posebnog povjerenstva koje sudjeluje u procjeni kandidata uređuju se pravilnikom školske ustanove, na koji suglasnost daje ured državne uprave, odnosno Gradski ured.

(10) Odredbe stavaka 3. do 9. ovoga članka ne primjenjuju se u školskim ustanovama čija se sredstva za plaće radnika ne osiguravaju u državnom proračunu.

(11) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu i bez natječaja:

- na određeno vrijeme, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od 60 dana
- s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme otkazan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda

- do punog radnog vremena, s radnikom koji u školskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme
- na temelju sporazuma školskih ustanova u kojima su radnici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ako žele zamijeniti mjesto rada zbog udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja
- s osobom koja se zapošljava na radnom mjestu vjeroučitelja.

(12) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovoga Zakona, natječaj će se ponoviti u roku od pet mjeseci, a do zasnivanja radnog odnosa na osnovi ponovljenog natječaja radni se odnos može zasnovati s osobom koja ne ispunjava propisane uvjete."

Članak 31.

U članku 108. stavku 3. dodaje se druga rečenica koja glasi:

"Rok za polaganje stručnog ispita, u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog, roditeljskog ili posvojiteljskog dopusta, produžuje se za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad."

Članak 32.

U članku 109. dodaje se stavak 4. koji glasi:

"(4) Rok za polaganje stručnog ispita, u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog, roditeljskog ili posvojiteljskog dopusta produžuje se za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad."

Članak 33.

U članku 110. stavku 2. dodaje se druga rečenica koja glasi:

"Rok za stjecanje pedagoških kompetencija i polaganje stručnog ispita, u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog, roditeljskog ili posvojiteljskog dopusta, produžuje se za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad."

Članak 34.

U članku 112. dodaju se stavci 4., 5. 6. i 7. koji glase:

"(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka radnik školske ustanove kojem školska ustanova otkazuje nakon dvije godine neprekidnog rada neće imati pravo na otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, ako po prestanku otkazanog ugovora o radu bez prekida zasnuje radni odnos u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona.

(5) Prekid kraći od dva mjeseca ne smatra se prekidom iz stavka 4. ovoga članka.

(6) Radniku školske ustanove koji, po prestanku otkazanog ugovora o radu, bez prekida zasnuje radni odnos u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona te koji zbog toga nema pravo na isplatu otpremnine, trajanje radnog odnosa kod poslodavca kod kojeg zbog razloga iz stavka 4. ovoga članka nije imao pravo na otpremninu, uzet će se u obzir kod utvrđivanja iznosa prava na otpremninu ako prilikom prestanka tog sljedećeg radnog odnosa radnik bude imao pravo na otpremninu.

(7) Radnik školske ustanove kojem je školska ustanova isplatila otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, a kasnije se utvrdi da prema odredbi stavka 4. ovoga članka nije imao pravo na otpremninu, vratit će školskoj ustanovi otpremninu u iznosu u kojem mu je isplaćena najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu nakon zasnivanja radnog odnosa u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona."

Članak 35.

Članak 113. mijenja se i glasi:

"(1) U slučaju sumnje da je radniku školske ustanove psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri da bi njegova radna sposobnost mogla biti smanjena, ravnatelj će uputiti školskom odboru obrazloženi prijedlog za donošenje odluke o upućivanju radnika na liječnički pregled kod ovlaštenog izabranog doktora specijaliste medicine rada radi utvrđivanja radne sposobnosti.

(2) Ako školski odbor utvrdi da je prijedlog ravnatelja opravdan, donijet će odluku o upućivanju radnika na liječnički pregled kod ovlaštenog izabranog doktora specijaliste medicine rada radi ovlaštenog utvrđivanja prosudbe radne sposobnosti.

(3) Radniku koji odbije izvršiti odluku iz stavka 2. ovoga članka, otkazat će se ugovor o radu zbog skrivljenog ponašanja zbog kršenja obveza iz radnog odnosa.

(4) Ako se ovlaštenom prosudbom izabranog doktora specijaliste medicine rada utvrdi da radnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obveze u odgojno-obrazovnom radu ravnatelj će istu prosudbu uputiti izabranom doktoru medicine primarne zdravstvene zaštite radnika radi pokretanja postupka za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja na temelju smanjenja radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog, odnosno potpunog gubitka radne sposobnosti."

Članak 36.

U članku 114. stavku 1. broj: "15" zamjenjuje se brojem: "60".

Članak 37.

U članku 116. stavku 1. riječ: "tri" zamjenjuje se riječju: "dvije".

Iza stavka 3. dodaje se stavak 4. koji glasi:

„(4) Razdoblja privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljinog ili roditeljskog dopusta ili mirovanja radnog odnosa ne uračunavaju se u rokove za stjecanje prava iz stavka 3. ovoga članka.“

Članak 38.

U članku 119. stavku 1. podstavku 3. riječ: "samostalno" briše se.

U stavku 3. riječi: "stavka 1." zamjenjuju se riječima: "stavaka 1. i 2.".

U stavku 4. riječi: "samostalno u pravilu" brišu se.

Članak 39.

U članku 126. stavku 1. iza riječi: „ispunjavati“ dodaje se riječ: „nužne“.

U točki 1. iza podtočke c) dodaje se podtočka d) koja glasi:

„d) položen stručni ispit za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika izuzev u slučaju iz članka 157. stavaka 1. i 2. Zakona.“

U točki 3) riječi: „staža osiguranja“ zamjenjuju se riječima: „radnog iskustva“.

U stavku 2. riječi: „podstavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1.“

U stavku 3. riječi: „podstavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1.“

Članak 40.

Članak 127. mijenja se i glasi:

"(1) Ravnatelj se imenuje na pet godina, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(2) Ravnatelja imenuje školski odbor, uz suglasnost ministra.

(3) U postupku imenovanja ravnatelja, članovi školskog odbora koje je imenovalo odnosno izabralo učiteljsko/nastavničko/odgajateljsko vijeće, vijeće roditelja te radničko vijeće/radnici, obvezni su zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo odnosno izabralo u školski odbor.

(4) Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor, a objavljuje se u Narodnim novinama i na mrežnim stranicama školske ustanove.

(5) Uz prijavu na natječaj kandidat je uz potrebnu dokumentaciju dužan dostaviti program rada za mandatno razdoblje.

(6) Pregledavanje natječajne dokumentacije, utvrđivanje kandidata koji ispunjavaju nužne uvjete i vrednovanje dodatnih kompetencija potrebnih za ravnatelja odnosno rangiranje po bodovima obavlja školski odbor.

(7) Dodatne kompetencije koje se vrednuju su poznavanje stranog jezika, osnovne digitalne vještine i iskustvo rada na projektima.

(8) Nakon utvrđivanja ukupnog rezultata ostvarenog na vrednovanju školski odbor utvrđuje listu dva najbolje rangirana kandidata i dostavlja je učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru.

(9) U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj bodova na listi iz stavka 8. ovoga članka, učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru dostavlja se lista u kojoj su navedeni svi kandidati koji ostvaruju jednak broj bodova.

(10) Iznimno od stavka 9. ovoga stavka, kada je jedan ili više kandidata koji su ostvarili jednak broj bodova osoba koja ostvaruje prednost pri zapošljavanju prema posebnom propisu, u daljnju proceduru upućuje se lista u kojoj se navode samo osoba/osobe koje ostvaruju prednost pri zapošljavanju prema posebnom propisu.

(11) Kandidati predstavljaju program rada za mandatno razdoblje na sjednicama učiteljskog/nastavničkog/ odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja, zbora radnika i školskog odbora.

(12) Na sjednicama učiteljskog/nastavničkog/odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja i zbora radnika zauzimaju se stajališta iz stavka 3. ovoga članka tajnim glasovanjem, o čemu se pisani zaključak dostavlja školskom odboru.

(13) Školski odbor imenuje ravnatelja odlukom koja stupa na snagu nakon dobivene suglasnosti ministra.

(14) Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana.

(15) Sadržaj i postupak vrednovanja dodatnih kompetencija kandidata kao i detalje vezane uz način postupanja pri imenovanju ravnatelja pobliže se uređuju statutom školske ustanove."

Članak 41.

U članku 131. stavku 3. riječi: "ne izvrši izbor" zamjenjuju se riječima: "ne imenuje ravnatelj".

Članak 42.

U članku 135. dodaje se stavak 3. koji glasi:

"(3) Roditelj učenika ima pravo i obvezu biti upoznat sa svim sadržajima obuhvaćenima nastavnim planom i programom i školskim kurikulumom objavljenim na mrežnim stranicama škole: obveznim i izbornim nastavnim predmetima, međupredmetnim i/ili interdisciplinarnim

sadržajima i/ili modulima, izvannastavnim, eksperimentalnim i posebnim programima, te dati suglasnost za sudjelovanje učenika u svim navedenim sadržajima osim u nastavnim predmetima koji su dio odgojno-obrazovanog standarda."

Članak 43.

U članku 142. stavku 1. točka 3. mijenja se i glasi:

"3. rashode za sudjelovanje u projektima javno-privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo, a za potrebe obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova, sukladno programima Vlade Republike Hrvatske te raspoloživim sredstvima u državnom proračunu,".

Iza točke 4. dodaje se nova točka 5. koja glasi:

"5. rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole utvrđene temeljem:

- nalaza ovlaštenog sudskog vještaka za graditeljstvo odnosno inspektora nadležne inspekcije, kada je izvjesno da je stanje školskog objekta u stanju koje može dovesti do ugroze sigurnosti.

Ishod vještačenja bit će osnova za ocjenu nužnosti kao i za prioritetnost realizacije takvih kapitalnih projekata, a sve sukladno osiguranim i raspoloživim sredstvima u državnom proračunu."

Članak 44.

(1) Postupci imenovanja ravnatelja školskih ustanova započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama članka 127. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17).

(2) Osobe kojima je istekao mandat ravnatelja nakon stupanja ovoga Zakona na snagu, a kontinuirano su obavljale dužnost ravnatelja u tri i više mandata, a nisu ponovno imenovani, po isteku mandata imaju pravo biti prijavljene uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu iz članka 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba.

Članak 45.

(1) Školske ustanove dužne su uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

(2) Pravilnik iz članka 30. ovoga Zakona, kojim se mijenja članak 107. stavak 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, o načinu i postupku zapošljavanja u školskim ustanovama, školske ustanove su dužne donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Do usklađenja iz stavka 1. ovoga članka i donošenja pravilnika iz stavka 2. ovoga članka , primjenjivati će se važeći opći akti škole.

(4) Kurikulumski dokumenti, doneseni prije donošenja Nacionalnih kurikuluma iz članka 9. ovoga Zakona, uskladit će se s Nacionalnim kurikulumima u roku od jedne godine od dana njihovog donošenja.

Članak 46.

(1) Pravilnik iz članka 13. ovoga Zakona o organizaciji i provedbi produženog boravka, ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odluku iz članka 21. ovoga Zakona kojom se utvrđuje iznos novčane naknade za polaganje ispita državne mature za pojedine kategorije pristupnika, Vlada Republike Hrvatske donijeti će u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Pravilnik iz članka 30. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 107. stavak 8. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, o načinu i postupku utvrđivanja lista evidencija, načinu raspoređivanja zaposlenika te kriterijima kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osiguravaju jednaki i transparentni uvjeti ministar će donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 47.

(1) Neutrošena sredstva za rashode za zaposlene raspoloživa na računu školske ustanove ostvarena iz EU projekata, koji su provedeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona, školska ustanova mora uplatiti u državni proračun kao namjenski prihod Ministarstva.

(2) Ministarstvo će namjenski prihod iz stavka 1. ovoga članka koristiti za unaprjeđenje djelatnosti školske ustanove koja je taj prihod ostvarila.

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Nakon dugogodišnjeg normiranja djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja posebnim zakonima koji uređuju osnovno obrazovanje, odnosno zakonima koji uređuju srednje obrazovanje, 2. kolovoza 2008. godine stupio je na snagu Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17 - u daljnjem tekstu: Zakon) kojim se djelatnost osnovnog i srednjeg školstva regulira kao jedinstven sustav odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Od donošenja, Zakon je više puta mijenjan i dopunjen jer je utvrđeno da određena normativna rješenja treba uskladiti na razini dvaju sustava koji se s obzirom na dob učenika kojima se propisuje specifičnost sustava bitno razlikuju, a dio odredaba trebalo je uskladiti s propisima Europske unije ili urediti na način kako su uređene u državama Europske unije.

Unatoč brojnim izmjenama i dopunama Zakona kojima je bila namjera poboljšati sustav odgoja i obrazovanja u onim segmentima u kojima su uočene poteškoće pri realizaciji, zakonske novele nisu riješile sve uočene nedostatke koji su specifični za sustav odgoja i obrazovanja, te je zbog kvalitetnijeg rješenja odredbi kojima se propisuje djelatnost osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja potrebno donošenje izmjena i dopuna Zakona koji će pridonijeti jasnijem i kvalitetnijem uređenju osnovnoškolskog i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja usklađenog s potrebama hrvatskog društva i gospodarstva, te s normativima i obrazovnom politikom Europske unije.

Zakonom je potrebno dopuniti temeljna načela odgoja i obrazovanja promicanjem odgojnih vrijednosti i vrednota temeljenih na pravu roditelja da samostalno odlučuju o odgoju djece, kao i osiguravanja dotoka informacija ili sadržaja utemeljenih na suvremenim znanstvenim i obrazovnim standardima važnim za potpun i skladan razvoj njihove osobnosti, koje se prenose na objektivnan, kritički i pluralistički način u skladu s kriterijima utvrđenim

Ustavom, pravom Europske unije te međunarodnim pravom, uključujući Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i Europsku socijalnu povelju.

Zakonom je potrebno urediti i pitanja vezana uz promjene koje su predviđene kurikulumom reformom osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja te uskladiti nazive, vrste i način donošenja kurikularnih dokumenata koji će proizaći iz navedene reforme.

S tim u vezi, Zakonom je potrebno preciznije definirati odredbe vezane uz nastavni plan i kurikulum nastavnih predmeta, njihovu svrhu, ciljeve i strukturu.

Zakonom je propisan sadržaj mreže školskih ustanova, a u njemu nije naveden popis školskih ustanova koje izvode posebne programe za darovite učenike. Stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno propisati da mreža školskih ustanova, sadrži i popis ustanova u kojima se osim redovitih programa i posebnih programa za djecu s teškoćama u posebnim razrednim odjelima izvode i posebni programi za darovite učenike.

Nadalje, sukladno Zakonu, osnivanje novih školskih ustanova ili uvođenje novih obrazovnih programa koji nisu uvršteni u mrežu školskih ustanova, zahtijeva promjenu mreže koju donosi Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministarstva nadležnog za obrazovanje. S obzirom da okolnosti u gospodarstvu i tržište rada zahtijevaju žurnu prilagodbu sustava obrazovanja, potrebno je pojednostaviti proceduru koja prethodi uvođenju novih obrazovnih programa u već osnovanim školskim ustanovama. Stoga je potrebno stvoriti zakonsku osnovu koja omogućava školskoj ustanovi uvrštenoj u mrežu školskih ustanova proširenje djelatnosti izvođenjem novog programa na temelju odluke koju donosi ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar) uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije. Zakonom je propisano da se u školskim ustanovama mogu izvoditi različiti programi, međutim potrebno je jasnije i preciznije propisati vrste obrazovnih programa koji se mogu izvoditi u osnovnoj školi.

Odredbe Zakona koje propisuju postupak ispisivanja iz jedne škole i upis u drugu školu nisu jasno definirane što stvara poteškoće vezane uz primjenu Zakona. Stoga je ovim izmjenama i dopunama potrebno jasnije definirati postupak izdavanja prijepisa ocjena i dostave obavijesti o upisu u drugu školu.

Zakonska odredba koja propisuje da se učenik koji prekine srednje obrazovanje, može ponovo upisati u srednju školu na temelju odluke nastavničkog vijeća ako od kraja školske godine u kojoj je prekinuo obrazovanje do početka školske godine u kojoj nastavlja obrazovanje nije proteklo više od dvije školske godine, ne dopušta mogućnost ponovnog upisa u srednju školu nakon proteka navedenog roka niti učenicima koji su prekinuli školovanje radi teške bolesti ili kojeg drugog opravdanog razloga. Stoga je potrebno stvoriti mogućnost da u izuzetnim opravdanim životnim situacijama učenik može biti upisan u srednju školu i nakon dvije školske godine od dana kada je prekinuo srednje obrazovanje.

Nadalje, Zakonom je propisan način prestanka pohađanja nastave izbornog nastavnog predmeta, ali ne i način uključivanja učenika u izbornu nastavu. Stoga je ovo pitanje potrebno urediti ovim izmjenama i dopunama Zakona.

Zakonom je propisano kako je školska ustanova obvezna donijeti školski kurikulum do 30. rujna tekuće godine, a godišnji plan i program rada škole do 5. listopada tekuće godine.

S obzirom na to da školske ustanove imaju poteškoće s donošenjem navedenih akata u zakonskim rokovima jer su početkom školske godine zauzete brojnim aktivnostima vezanim uz početak školske i nastavne godine, potrebno je izmjenama i dopunama Zakona uskladiti datume donošenja školskog kurikulumuma i na temelju njega godišnjeg plana i programa rada škole.

Sukladno važećim odredbama Zakona, eksperimentalni program može predložiti školska ustanova, agencija nadležna za obrazovanje ili druga institucija iz sustava odgoja i obrazovanja. Međutim, Zakonom nije predviđena mogućnost da eksperimentalni program predlaže ministarstvo nadležno za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Stoga je potrebno stvoriti mogućnost da i Ministarstvo može predložiti eksperimentalni program

Nadalje, produženi boravak postoji u osnovnim školama već čitav niz godina, međutim nije reguliran odredbama Zakona. Stoga je potrebno u Zakon uvrstiti odredbe koje propisuju mogućnost izvođenja produženog boravka za učenike osnovnih škola te stvoriti zakonski temelj za donošenje pravilnika koji će urediti organizaciju i provedbu produženog boravka u osnovnoj školi.

S ciljem usklađivanja dosadašnjih zakonskih odredbi s praksom i potrebama odgojno-obrazovnog sustava, potrebno je bolje urediti pitanje dnevnog trajanja nastave učenika osnovnih škola, kao i učenika srednjih škola za koje je potrebno godišnji i tjedni broj nastavnih sati vezati uz nastavni plan i program, odnosno kurikulum, a ujedno propisati i maksimalni broj tjednih sati nastave.

Zakonom je propisano da broj razrednih odjela u osnovnoj školi utvrđuje ured državne uprave nadležan za obrazovanje, odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za obrazovanje. S obzirom na to da osnivači školskih ustanova nisu uključeni u postupak utvrđivanja broja razrednih odjela, što stvara u probleme u praksi, radi bolje organizacije broja razrednih odjela u osnovnoj školi potrebno je dopuniti odredbu Zakona, na način da se u postupak utvrđivanja broja razrednih odjela uključe i osnivači školskih ustanova davanjem prethodnog mišljenja uredima državne uprave.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 152/14), u sustav odgoja i obrazovanja je uveden dopunski rad za učenike koji su na kraju nastavne godine ocijenjeni s ocjenom nedovoljan iz jednog ili dva nastavna predmeta, koji traje od 10 do 25 sati po nastavnom predmetu. S obzirom na to da Zakonom nije izriječno definirano kako učitelji i nastavnici koji izvode dopunski rad s učenicima, navedene poslove obavljaju u okviru redovitog radnog vremena, a ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno je jasno definirati kako učitelji/nastavnici obavljaju dopunski nastavni rad u okviru 40-satnog radnog tjedna.

S obzirom na to da je Zakonom propisano kako učenici srednje škole mogu najviše dva puta upisati isti razred, a praksa je pokazala da postoje iznimni opravdani slučajevi u kojima učenik ima potrebu više puta pohađati isti razred, ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno je propisati da u opravdanim slučajevima, uz suglasnost ministra, učenik srednje škole može upisati isti razred i više od dva puta.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 152/14) mijenjane su odredbe vezane uz izricanje pedagoških mjera. Temeljem mišljenja odgojno-obrazovnih radnika, učenika i roditelja

potrebno je jasnije propisati način izricanja pedagoških mjera te mogućnost ukidanja pedagoške mjere u slučaju promjene ponašanja učenika.

Također, Zakonom nije definirana obveza osnivača školske ustanove o dostavi obavijesti Ministarstvu u slučaju statusnih ili drugih promjena školske ustanove, stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno propisati navedenu obvezu osnivača.

Kako bi školske ustanove provedbom projekata što bolje iskoristile financijska sredstva iz europskih fondova te na taj način bolje uskladile obrazovne programe s potrebama tržišta i gospodarstva, potrebno je regulirati način zapošljavanja radnika školskih ustanova radi obavljanja poslova na projektima Europske unije u koje su uključene školske ustanove, a u kojima su osigurana sredstva za plaću, uz pripadajuće doprinose poslodavca.

Zakonom je propisano da ministar pravilnikom propisuje odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika. Uslijed promjena koje zahtjeva tržište rada česte su promjene obrazovnih programa, koji pak zahtijevaju različite kompetencije učitelja i nastavnika koji ih izvode. Stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona, potrebno stvoriti zakonsku mogućnost da se kvalifikacije učitelja i nastavnika, osim pravilnikom koji propisuje odgovarajuću vrstu obrazovanja nastavnika, mogu utvrditi i kurikulumom nastavnog predmeta.

S obzirom na to da je Zakonom propisano kako osobama koje ne steknu potrebne pedagoške kompetencije ili ne polože stručni ispit u zakonskom roku, prestaje ugovor o radu po sili zakona, istekom posljednjeg dana roka, za radnike koji nisu ispunili obveze u zakonskom roku ne postoji mogućnost produženja radnog odnosa niti ako navedene obveze nisu ispunili uslijed opravdanih razloga. Stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno propisati da se osobi koja nije ispunila obveze u zakonskom roku iz opravdanih razloga, taj rok produžuje za onoliko vremena koliko su trajale okolnosti koje su ju sprječavale da ispuni propisane obveze. Na sličan način potrebno je urediti mirovanje rokova za napredovanje odgojno-obrazovnih radnika, kao i mirovanje stečenih prava radnika koji su napredovali u struci u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog dopusta ili tijekom mirovanja radnog odnosa u školskoj ustanovi.

Nadalje, Zakonom je propisano da se radnici školskih ustanova kojima je otkazan ugovor o radu jer su utvrđeni organizacijskim viškom u cijelosti ili u dijelu radnog vremena, upisuju u evidencije viškova i manjkova koju vode uredi državne uprave i Gradski ured Grada Zagreba nadležni za poslove obrazovanja, radi ostvarivanja prednosti pri zapošljavanju tih radnika, odnosno pri pronalaženja novog posla. Međutim, kako radnici kojima se otkazuje ugovor o radu iz organizacijskih razloga, ostvaruju pravo na otpremninu sukladno zakonu koji uređuje radne odnose, događa se da osobe koje su proglašene organizacijskim viškom u jednoj školskoj ustanovi i koje su ostvarile pravo na otpremninu jer im je otkazan ugovor o radu u toj školskoj ustanovi, bez prekida, posredstvom ureda državne uprave ostvaruju prednost pri zapošljavanju i zasnuju radni odnos u drugoj školskoj ustanovi. S obzirom na to da nije opravdano da osobe kojima se i prije isteka otkaznog roka kod prethodnog poslodavca, odnosno bez prekida radnog kontinuiteta, omogućuje nastavak radnog odnosa u drugoj školskoj ustanovi, ostvaruju pravo na otpremninu koja se isplaćuje iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno propisati da radnik školske ustanove kojem školska ustanova otkazuje ugovor o radu nakon dvije godine neprekidnog rada neće imati pravo na otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, ako po prestanku otkazanog ugovora o radu bez

prekida zasnuje radni odnos, odnosno da će radniku školske ustanove kojem je školska ustanova isplatila otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, a kasnije se utvrdi da nije imao pravo na otpremninu, biti obavezan vratiti otpremninu školskoj ustanovi koja ju je isplatila.

Zakonom je propisano da će školska ustanova, u slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost uputiti radnika na ovlaštenu prosudbu radne sposobnosti, a ako e ovlaštenom prosudbom radne sposobnosti utvrdi da radnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obveze u odgojno-obrazovnom radu zbog trajno narušenog psihofizičkog zdravlja, ponudit će mu se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, odnosno otkazati će mu se ugovor o radu zbog osobno uvjetovanih razloga u slučaju da u školskoj ustanovi nema odgovarajućih poslova. S obzirom na promjene u organizaciji zdravstvenog sustava nastale proteklih godina, školske ustanove su često u nedoumici kojim se nadležnim službama trebaju obratiti kako bi ispravno primijenile zakonsku odredbu. Stoga je ovim izmjenama i dopunama Zakona potrebno izrijekom propisati da se radi ovlaštene prosudbe radne sposobnosti, radnik upućuje na liječnički pregled kod ovlaštenog izabranog doktora specijaliste medicine rada.

Radi pojednostavljenja postupka imenovanja ravnatelja potrebno je propisati kako školski odbor donosi odluku o imenovanju ravnatelja koja stupa na snagu nakon dobivene suglasnosti ministra, za razliku od dosadašnjeg postupka u kojem su se donosile dvije odluke: odluka o izboru i odluka o imenovanju ravnatelja. Osim toga, radi kvalitetnijeg odabira kandidata, potrebno je propisati kako kandidat za ravnatelja, uz prijavu na natječaj, uz potrebnu dokumentaciju obvezno dostavlja i program rada za mandatno razdoblje koji predstavlja školskom odboru odnosno propisati postupak koji će omogućiti rangiranje kandidata.

Zakonom je propisano da se u državnom proračunu osiguravaju sredstva za rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukcije školskog prostora školskih ustanova za djecu s teškoćama i školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina, što se pokazalo nedostatnim u praksi. Stoga je potrebno dopuniti zakonske odredbe o financiranju iz državnog proračuna, na način da se stvori mogućnost osiguravanja sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske i za rashode za sudjelovanje u projektima javno-privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo, kao i za potrebe obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova, sukladno programima Vlade Republike Hrvatske te raspoloživim sredstvima u državnom proračunu i za rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Ovim izmjenama i dopunama Zakona definira se svrha, ciljevi i struktura, kao i način donošenja kurikularnih dokumenata vezanih uz kurikularnu reformu sustava odgoja i obrazovanja.

Mreža školskih ustanova sadržavat će i popis školskih ustanova koje izvode posebne programe za darovite učenike. Školske ustanove koje su već uvrštene u mrežu moći će

proširiti djelatnost izvođenjem novih programa, na temelju odluke koju donosi ministar nadležan za obrazovanje uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije.

Nadalje, preciznim propisivanjem postupka ispisivanja učenika iz jedne školske ustanove i upisivanja u drugu školsku ustanovu, olakšava se provedba navedenog postupka učenicima, njihovim roditeljima i radnicima školskih ustanova.

Također, otvara se mogućnost da u opravdanim slučajevima, uz suglasnost Ministarstva, srednja škola upiše učenika koji želi nastaviti srednjoškolsko obrazovanje, a prekinuo ga je prije više od dvije školske godine, kao i da učenik srednje škole, u opravdanim slučajevima, uz suglasnost Ministarstva može upisati isti razred i više od dva puta.

Propisuje se mogućnost da uz školske ustanove i institucije iz sustava odgoja i obrazovanja, eksperimentalni program predlaže Ministarstvo.

Nadalje, definira se zakonski temelj za donošenje pravilnika o organizaciji i provedbi produženog boravka u osnovnoj školi kako bi se donijeli minimalni standardi za njegovu provedbu.

U postupak određivanja broja razrednih odjela u osnovnoj školi koji provode uredi državne uprave uključuju se i osnivači školskih ustanova.

Precizira se postupak izricanja pedagoških mjera učenicima i uvodi se mogućnost ukidanja pedagoških mjera učenicima koji su poboljšali ponašanje.

Jasno se definira kako učitelji i nastavnici koji izvode dopunski nastavni rad s učenicima, navedeni posao obavljaju u okviru 40-satnog radnog tjedna.

Regulira se način zapošljavanja radnika u školskim ustanovama koje sudjeluju u projektima Europske unije u kojima su osigurana sredstva za plaće radnika.

Omogućava se odgojno-obrazovnim radnicima koji su obvezni steći pedagoške kompetencije i/ili položiti stručni ispit u zakonskom roku, produživanje roka za ispunjenje obveza, u slučaju da iste nisu uspjeli ispuniti radi privremene nesposobnosti za rad, korištenja roditeljskog ili roditeljskog dopusta.

Također, stvara se zakonski temelj za propisivanje odgovarajućih kvalifikacija nastavnika strukovnih škola, kurikulumom nastavnog predmeta..

Nadalje, ne oduzimajući pravo na otpremninu osobama kojima se otkazuju ugovori o radu poslovno uvjetovanim otkazom iz gospodarskih, tehnoloških ili organizacijskih razloga, a koje to pravo ostvaruju sukladno propisima koji uređuju radne odnose, osobama koje su bez prekida radnog kontinuiteta nastavile rad u drugoj školskoj ustanovi zapošljavanjem bez prethodnog objavljivanja natječaja - posredstvom ureda državne uprave i ostvarivanjem prednosti pri zapošljavanju, propisuje se obveza vraćanja otpremnine školskoj ustanovi koja joj je otpremninu isplatila, ako od trenutka otkaza do trenutka novog zapošljavanja nije prošlo tri mjeseca.

Određuje se kako je osoba nadležna za prosudbu radne sposobnosti radnika školskih ustanova ovlašteni izabrani doktor specijalist medicine rada.

Osim toga, postupak imenovanja ravnatelja školskih ustanova se pojednostavljuje, a ujedno se otvara mogućnost da se u natječajnom postupku odabere što kvalitetniji kandidat.

Također, otvara se mogućnost da se iz državnog proračuna Republike Hrvatske osiguraju sredstva za rashode za sudjelovanje u projektima javno-privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo, kao i za potrebe obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova, sukladno programima Vlade Republike Hrvatske te raspoloživim sredstvima u državnom proračunu Republike Hrvatske i za rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Člankom 1. dopunjuje se članak 4. stavak 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (u daljnjem tekstu: Zakon) riječima: "odgoja i", čime se pojašnjava da se "načela obrazovanja", osim na obrazovanje, odnose i na odgoj.

U točki 1. istoga stavka i članka Zakona, pojam "osnovnoga školovanja" zamjenjuje se pojmom "osnovnoškolski odgoj i obrazovanje", a stavak se dopunjuje novim točkama. Točkom 9. propisuje se promicanje odgojnih vrijednosti iz stavka 1. točke 3. ovoga članka (odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva), a u skladu s pravom roditelja da samostalno odlučuju o odgoju djece.

Točkom 10. propisuje se načelo da svatko ima pravo na obrazovanje. Djeca imaju pravo na dotok informacija ili sadržaja utemeljenih na suvremenim znanstvenim i obrazovnim standardima važnim za potpun i skladan razvoj njihove osobnosti, a koje se prenose na objektivan, kritički i pluralistički način. Zadaća je javnog školskog sustava da bude neutralan i uravnotežen te da omogući djetetu ostvarivanje tog prava.

Člankom 2. dopunjuje se odredba članka 5. stavka 1. Zakona riječima: "drugih kurikularnih dokumenata" kako bi se naglasilo da se Državnim pedagoškim standardima utvrđuju veličine matičnih i područnih škola te materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje ne samo nacionalnog kurikulumu i nastavnih planova i programa, nego i drugih kurikularnih dokumenata.

Člankom 3. dopunjuje se članak 8. stavak 1. Zakona tako da se njime propisuje da škola može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih ne samo nastavnim planom i programom,

nego i kurikulumom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz odobrenje Ministarstva. Odredba stavka 2. dopunjuje se radi nomotehničkog usklađivanja, a propisuje da način i postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje nastave iz stavka 1. pravilnikom propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 4. propisuje izmjenu i dopunu članka 9. Zakona tako da se stavku 2., točki a) podtočki 3. proširuje definicija na način da je mrežom školskih ustanova uz redovite programe i posebne programe za djecu s teškoćama u posebnim razrednim odjelima potrebno predvidjeti i popis ustanova u kojima se izvode posebni programi za darovite učenike, a stavak 10., koji se odnosi na mrežu škola, mijenja se definiranjem da školska ustanova uvrštena u mrežu može proširiti djelatnost izvođenjem novog programa na temelju odluke koju donosi ministar (nadležan za obrazovanje) uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije.

Člankom 5. mijenja se članak 11. stavak 1. Zakona kojim se preciznije definiraju vrste obrazovnih programa koji se mogu izvoditi u osnovnoj školi, i to redoviti, alternativni, međunarodni programi, programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina, posebni programi odgoja i obrazovanja za učenike s teškoćama i/ili darovite učenike, umjetnički programi te ostali programi koje donosi ministar odlukom ili koji se izvode uz suglasnost Ministarstva.

Članak 6. propisuje izmjenu članka 12. Zakona radi jasnog propisivanja da učenik s višestrukim teškoćama u razvoju ima pravo, ali ne i obvezu pohađati osnovnoškolski odgoj i obrazovanja do 21. godine života. Propisuje se da osnovnoškolski odgoj i obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole, obvezno je za svu djecu, u pravilu od šeste do petnaeste godine života. Učenici s višestrukim teškoćama imaju pravo pohađati osnovnoškolski odgoj i obrazovanje do 21. godine života. Srednje obrazovanje počinje upisom u srednju školu. Obrazovanje u školama koje ostvaruju umjetničke obrazovne programe izvodi se u skladu s posebnim propisom. Obrazovanje u školama koje ostvaruju sportske obrazovne programe počinje upisom u neki od tih programa čije se trajanje utvrđuje obrazovnim programima koje donosi ministar odlukom.

Člankom 7. mijenja se članak 20. Zakona radi nomotehničkog usklađivanja sa ostalim tekstom Zakona, tako da se njime propisuje brisanje riječi: "nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar)" jer je već u odredbi članka 8. stavka 2. Zakona propisano kako će se u daljnjem tekstu Zakona umjesto riječi: "ministar nadležan za obrazovanje" koristiti riječ: "ministar".

Člankom 8. mijenja se članak 23. Zakona tako da se izmjenom stavka 4. jasnije definira postupak izdavanja prijepisa ocjena učeniku koji se ispisuje iz jedne škole i dostave obavijesti o upisu u drugu školu, a članak se dopunjuje i novom odredbom sadržanom u stavku 10. koja omogućava, uz suglasnost ministra, upis učenika u školu i nakon prekida školovanja od kojega je poteklo više od dvije školske godine.

Člankom 9. mijenja se članak 26. Zakona. Stavkom 1. propisuje se da se odgoj i obrazovanje ostvaruje na temelju nacionalnog kurikuluma, nastavnih planova i programa i školskog kurikuluma. Stavkom 2. propisuje se da se nacionalni kurikulumi donose za pojedine razine i vrste odgoja i obrazovanja sukladno okvirnom nacionalnom kurikularnom dokumentu koji na općoj razini određuje elemente kurikularnog sustava za sve razine i vrste osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja. Stavkom 3. propisuje se kako se nacionalnim kurikulumima određuje svrha, vrijednosti, ciljevi i načela određenih dijelova sustava odgoja i

obrazovanja te odgojno-obrazovana područja, kao i smjernice za poticanje i prilagodbu iskustava učenja te vrednovanje postignuća. U njima se navode načela odgojno-obrazovnog procesa, učenja i poučavanja te vrednovanja i izvješćivanja karakteristična za pojedinu razinu, odnosno vrstu odgoja i obrazovanja. Stavkom 4. propisuje se kako nacionalnim kurikulumima za pojedine razine i vrste odgoja i obrazovanja utvrđuju nastavni predmeti koji se izvode na pojedinoj vrsti i/ili razini obrazovanja, osim nacionalnim kurikulumom za strukovno obrazovanje i nacionalnim kurikulumom za umjetničko obrazovanje, koji sadrže omjere grupa nastavnih predmeta, kao i da nacionalni kurikulum za umjetničko obrazovanje sadrži i općeobrazovne predmete. Stavkom 5. propisuje se kako nacionalne kurikulume iz stavka 2. ovog članka i okvirni nacionalni kurikularni dokument donosi ministar odlukom.

Člankom 10. mijenja se naslov iznad članka 27. tako da glasi: „Kurikulumi, nastavni planovi i programi" i članak 27. Stavkom 1. definira se kurikulum nastavnih predmeta. Stavkom 2. propisuje se da kurikulumi koji se izvode kao međupredmetne i/ili kao interdisciplinarne teme i/ili moduli izvode u nastavnim predmetima i programima kao dio odgojno-obrazovnog standarda i programa u koje je učenik uključen. Stavkom 3. određuje se sadržaj nastavnih planova. Stavcima 4., 5. i 6. propisuje se kako su predmeti koji se izvode izborni dio su odgojno-obrazovnog standarda, a obvezni su tijekom cijele školske godine za sve učenike koji se za njih opredijele. Učenik bira izborni predmet ili izborne predmete pri upisu u prvi razred ili najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za iduću školsku godinu, a za uključivanje učenika u izbornu nastavu potrebna je pisana suglasnost roditelja. Učenik može prestati pohađati nastavu izbornog predmeta nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom/nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 30. lipnja tekuće godine za sljedeću školsku godinu. Učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom. Iznimno, roditelj djeteta osnovne škole u slučaju dugotrajnih zdravstvenih teškoća djeteta ili iz drugih opravdanih razloga, može podnijeti pisani zahtjev za prestankom pohađanja izbornog predmeta i tijekom nastavne godine. Stavkom 7. definira se sadržaj i način donošenja predmeta koji se izvode fakultativno u srednjoj školi. Stavkom 8. propisuje se kako ministar donosi kurikulume i nastavne planove iz ovog članka. stavkom 9. propisuje se da su nastavnim planom i programom utvrđeni tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati, godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta.

Članak 11. propisuje izmjenu članka 28. Zakona kojim se proširuje definicija školskog kurikuluma te se usklađuju datumi donošenja školskog kurikuluma i na temelju njega godišnjeg plana i programa rada škole.

Člankom 12. mijenja se članak 29. Zakona. U stavku 2. podstavku 1. izričaj: "obrazovni rezultati" zamjenjuje se izričajem: "obrazovni ishodi". Stavkom 3. propisuje se da osim školske ustanove, agencije nadležne za obrazovanje ili druge institucije iz sustava odgoja i obrazovanja, eksperimentalni program može predložiti i ministarstvo nadležno za obrazovanje. Stavak 4. propisuje se obveza školskih ustanova koje predlažu eksperimentalni program da podnesu Ministarstvu zahtjev radi odobravanja programa uz koji prilažu dokaze o osiguranim uvjetima za njegovu provedbu.

Člankom 13. dopunjuje se Zakon novim člankom 34.a i naslovom iznad njega koji glasi: „Produženi boravak." Člankom 34.a definira se organizacija produženog boravka i zakonski

temelj za donošenje pravilnika o organizaciji i provedbi produženog boravka u osnovnoj školi kako bi se donijeli minimalni standardi za njegovu provedbu.

Članak 14. propisuje dopunu članka 37. stavka 2. Zakona radi usklađivanja terminologije s uvođenjem novih kurikularnih dokumenata.

Člankom 15. mijenja se članak 51. stavci 1. i 2. Zakona kojima se propisuje dnevno trajanje nastave učenika osnovnih škola, odnosno propisuje se kako se dnevno trajanje nastave učenika srednjih škola i tjedni broj nastavnih sati propisuje nastavnim planom i kurikulumom, pri čemu ukupan broj tjednih sati ne smije prelaziti četrdeset sati.

Člankom 16. dopunjuje se odredba članka 52. stavka 2. Zakona koja propisuje da ured državne uprave utvrđuje broj razrednih odjela u osnovnoj školi, riječima: "uz prethodno mišljenje osnivača" čime se, uključujući u postupak osnivače školskih ustanova, omogućuje bolja organizacija broja razrednih odjela u osnovnoj školi.

Člankom 17. dopunjuje se članak 73. stavak 2. Zakona riječima: "kao i ocjena iz vladanja" čime se propisuje da se i ocjena iz vladanja (kao i uspjeh učenika i zaključna ocjena za svaki nastavni predmet) utvrđuje javno u razrednom odjelu na kraju nastavne godine.

Člankom 18. dopunjuje se članak 75. Zakona na način da se u cijelom članku umjesto riječi: "dopunski rad" koristi izričaj: "dopunski nastavni rad", a stavak 2. dopunjuje se odredbom koja propisuje kako učitelji/nastavnici obavljaju dopunski nastavni rad u okviru 40-satnog radnog tjedna.

Člankom 19. dopunjuje se odredba 76. stavka 7. Zakona radi preciznijeg definiranja početka roka za podnošenje zahtjeva učenika ili roditelja za preispitivanjem ocjene iz vladanja.

Člankom 20. dopunjuje se članak 79. Zakona novim stavkom 4. kojim se određuje da u opravdanim slučajevima, uz suglasnost ministra, učenik srednje škole može upisati isti razred i više od dva puta.

Člankom 21. dopunjuje se članak 82. Zakona novim stavkom 11. koji propisuje da se iznos novčane naknade za polaganje ispita državne mature za pojedine kategorije pristupnika utvrđuje odlukom Vlade Republike Hrvatske i predstavlja namjenski prihod.

Člankom 22. mijenjaju se odredbe članka 84. Zakona radi jasnijeg propisivanja postupka izricanja pedagoških mjera. Za razliku od dosadašnje odredbe koja propisuje kako mjera strogog ukora i preseljenje u drugu školu vrijedi do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja, a izrečena mjera opomene pred isključenje vrijedi do kraja srednjeg obrazovanja, ovim se izmjenama propisuje kako se pedagoške mjere izriču za tekuću školsku godinu, osim mjere preseljenja u drugu školu koja vrijedi do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja. Nadalje, jasnije se propisuje da su opomena, ukor, strogi ukor i opomena pred isključenje mjere upozorenja koje se ne izriču u upravnom postupku, a protiv kojih učenik ili roditelj može podnijeti prigovor ravnatelju škole u roku od 8 dana od dana izricanja, za razliku od pedagoških mjera preseljenja u drugu školu i isključenja iz škole koje se donose u upravnom postupku, a izriče ih ravnatelj škole, na temelju prijedloga učiteljskog odnosno nastavničkog vijeća, donošenjem rješenja protiv kojeg je dopuštena žalba Ministarstvu. Dosadašnja odredba koja propisuje kako ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa najduže do 8 dana, o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i

nadležni centar za socijalnu skrb dopunjuje se na način da određuje da se protiv rješenja o privremenom udaljenju ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana dostave rješenja. Propisana je i mogućnost ukidanja izrečene pedagoške mjere u slučaju promjene (poboljšanja) ponašanja učenika.

Člankom 23. brišu se odredbe članka 86. stavaka 1. i 2. Zakona jer je njihov sadržaj uvršten u odredbu članka 84. Zakona.

Člankom 24. dopunjuje se članak 95. Zakona, novim stavcima 5. i 6. koji propisuju obvezu osnivača i ravnatelja školske ustanove da dostave obavijesti Ministarstvu u slučaju statusnih ili drugih promjena školske ustanove.

Člankom 25. dopunjuje se članak 97. stavak 2. Zakona, riječju: „kurikulum“, radi usklađivanja s novom terminologijom.

Člankom 26. dopunjuje se Zakon novim člankom 99. a, kojim se detaljno propisuje način koji omogućuje radnicima školskih ustanova da obavljaju poslove na projektima Europske unije ili fondovima Europske unije u kojima su osigurana sredstva za plaću uz pripadajuće doprinose poslodavca.

Člankom 27. dopunjuje se članak 100. stavci 1. i 4. Zakona. Stavkom 1. propisuje se da u osnovnoj školi, osim učitelja razredne, učitelja predmetne nastave i stručnih suradnika, odgojno-obrazovni rad obavljaju i učitelji edukatori rehabilitatori. Stavkom 4. pojašnjava se da se stručnjacima edukacijsko-rehabilitacijskog profila smatraju edukator rehabilitator, logoped i socijalni pedagog.

Člankom 28. mijenja se i dopunjuje članak 104. Zakona. U stavku 1. riječ: "rješenje" zamjenjuje se riječju: "odluka" u definiranju dokumenta kojim se utvrđuju ukupne tjedne obveze odgojno-obrazovnih radnika. Naime, izričaj da se ukupne tjedne obveze učitelja, nastavnika, odgajatelja i stručnih suradnika u školskim ustanovama utvrđuju rješenjem o tjednom i godišnjem zaduženju na poslovima neposrednog nastavnog rada i ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada i iz izvršenja aktivnosti i poslova iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma je neadekvatan, jer se na radne odnose radnika školskih ustanova primjenjuju odredbe općeg zakona o radu i njihove se radne obveze ne utvrđuju u upravnom postupku. Dopunom stavka 4. pojašnjava se kako se tjedna norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada odnosi na stručne suradnike u svim školskim ustanovama (uključujući i srednje škole i učeničke domove), a ne samo na stručne suradnike u osnovnoj školi.

Člankom 29. dopunjuje se članak 105. stavak 6. novom točkom c) koja propisuje da poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati i osoba koja je završila četverogodišnji dodiplomski stručni studij razredne nastave s pojačanim programom iz odgovarajućeg nastavnog predmeta ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij primarnog obrazovanja s modulom za izvođenje nastave odgovarajućeg nastavnog predmeta, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka. U dosadašnjoj točki c) koja postaje točka d), riječi: „a) i b) ovoga stavka“ zamjenjuju se riječima: „a, b, i c) ovoga stavka, čime se propisuje kako poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati i osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova te je stekla pedagoške kompetencije, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a),b) ili c) ovoga stavka. Stavak 15. dopunjuje se na način da se njime propisuje kako

se popis odgovarajućih kvalifikacija odgojno-obrazovnih radnika može utvrditi i kurikulumom nastavnog predmeta.

Člankom 30. mijenjaju se odredbe članka 107. Zakona. Stavcima 1. i 2. propisuje se da se radni odnos u školskoj ustanovi zasniva ugovorom o radu na temelju natječaja koji se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te mrežnim stranicama i oglasnim pločama školskih ustanova, a rok za primanje prijave kandidata ne može biti kraći od osam dana. Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se s osobom koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovoga Zakona za zasnivanje radnog odnosa, a natječaju se navode i posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi. Stavkom 3. propisuje se da se potreba i prestanak potrebe za radnikom prijavljuju uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, kao i obveza školske ustanove da prijavi uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu prestanak potrebe za radnikom, nakon što je određenog radnika utvrdila organizacijskim viškom. Stavkom 4. propisuje se da ured državne uprave odnosno Gradski ured vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba u punom ili dijelu radnog vremena te im u skladu s njihovom kvalifikacijom predlaže zasnivanje radnog odnosa u školskim ustanovama koje su prijavile odgovarajuću potrebu. Stavak 5. propisuje da se radnik briše se iz evidencije ako zasnuje ili odbije zasnovati radni odnos. Stavkom 6. propisuje se da školska ustanova može popuniti radno mjesto putem natječaja tek nakon što ju je ured državne uprave, odnosno Gradski ured obavijestio da u evidenciji nema odgovarajuće osobe, odnosno nakon što se školska ustanova istom tijelu pisano očitovala o razlozima zbog kojih nije primljena upućena osoba. Stavak 7. propisuje kako ured državne uprave, odnosno Gradski ured poslove iz stavaka 4. 5. i 6. ovoga članka, obavlja u suradnji s tijelom predviđenim kolektivnim ugovorom. Stavkom 8. propisuje se kako način i postupak utvrđivanja lista evidencija, način raspoređivanja zaposlenika te kriterije kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osiguravaju jednaki i transparentni uvjeti uređuje se pravilnikom koji donosi ministar. Stavkom 9. propisuje se kako način i postupak kojim se svim kandidatima za zapošljavanje u školskim ustanovama osigurava jednaka dostupnost javnim službama pod jednakim uvjetima, vrednovanje kandidata prijavljenih na natječaj odnosno kandidata koje je uputio ured državne uprave, odnosno Gradski ured, kao i odredbe vezane uz sastav posebnog povjerenstva koje sudjeluje u procjeni kandidata uređuju pravilnikom školske ustanove, na koji suglasnost daje ured državne uprave, odnosno Gradski ured. Stavkom 10. propisano je kako se stavci 3. do 9. ne primjenjuju na školske ustanove kojima se sredstva za plaće radnika ne osiguravaju u državnom proračunu. Stavkom 11. propisuje se da se iznimno radni odnos može zasnovati ugovorom o radu i bez natječaja: na određeno vrijeme - kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od 60 dana ili radi zapošljavanja s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme otkazan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda ili radi zapošljavanja do punog radnog vremena, s radnikom koji u školskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme ili radi zapošljavanja na temelju sporazuma školskih ustanova u kojima su radnici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ako žele zamijeniti mjesto rada zbog udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja.

Člankom 31. dopunjuje se članak 108. stavak 3. Zakona novom odredbom koja regulira rok pripravniku za polaganje stručnog ispita u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljnog ili roditeljskog dopusta, na način da se taj rok produžuje za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad.

Člankom 32. dopunjuje se članak 109. Zakona novim stavkom 4. koji regulira rok za polaganje stručnog ispita osobi s radnim iskustvom (koja nije pripravnik) u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog dopusta, na način da se taj rok produžuje za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad.

Člankom 33. dopunjuje se članak 110. stavak 2. Zakona odredbom koja propisuje da se u slučaju privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljskog dopusta, rok za stjecanje pedagoških kompetencija i nakon toga polaganje stručnog ispita, produžuje za onoliko vremena koliko je trajala njegova privremena nesposobnost za rad.

Člankom 34. dopunjuje se članak 112. Zakona, novim stavcima 4., 5., 6. i 7. Stavcima 4. i 5. propisuje se da radnik školske ustanove kojem školska ustanova otkazuje nakon dvije godine neprekidnog rada neće imati pravo na otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, ako po prestanku otkazanog ugovora o radu bez prekida zasnuje radni odnos u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona, pri čemu se prekid kraći od dva mjeseca ne smatra prekidom. Stavkom 6. propisuje se da će se radniku školske ustanove koji, po prestanku otkazanog ugovora o radu, bez prekida zasnuje radni odnos u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona te koji zbog toga nema pravo na isplatu otpremnine, trajanje radnog odnosa kod poslodavca kod kojeg zbog razloga iz stavka 4. ovoga članka nije imao pravo na otpremninu, uzet će se u obzir kod utvrđivanja iznosa prava na otpremninu ako prilikom prestanka tog sljedećeg radnog odnosa radnik bude imao pravo na otpremninu. Stavkom 7. propisuje se da će radnik školske ustanove kojem je školska ustanova isplatila otpremninu sukladno općim propisima o radu, kolektivnom ugovoru ili pravilniku o radu, a kasnije se utvrdi da nije imao pravo na otpremninu, vratiti školskoj ustanovi otpremninu u iznosu u kojem mu je isplaćena, najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu nakon zasnivanja radnog odnosa u skladu s odredbom članka 107. stavka 4. ovoga Zakona. Naime, radnicima školskih ustanova koji su utvrđeni organizacijskim viškom u cijelosti ili u dijelu radnog vremena otkazuje se ugovor o radu u cijelosti ili dijelu radnog vremena za koji su utvrđeni organizacijskim viškom, i oni sukladno odredbama Zakona o radu ostvaruju pravo na otpremninu. Međutim, oni istodobno, sukladno članku 107. stavku 4. Zakona, ulaze u evidenciju viškova i manjkova koju vode Uredi državne uprave i Gradski ured Grada Zagreba, radi ostvarivanja prednosti pri zapošljavanju tih radnika i pri pronalaženja novog posla. S obzirom na to da se nekima od tih radnika upravo temeljem prednosti pri zapošljavanju posredovanjem Ureda pronađe drugi posao i prije isteka otkaznog roka kod prethodnog poslodavca, odnosno bez prekida nastavljaju radni odnos kod novog poslodavca, nije opravdano da im se istovremeno isplaćuje otpremnina iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a istovremeno ih se bez prekida radnog kontinuiteta i bez natječaja zapošljava u drugoj školi. Ujedno, ako prekid radnog odnosa bude duži od roka utvrđenog ovom odredbom, oni neće izgubiti pravo na otpremninu.

Člankom 35. mijenja se članak 113. Zakona, na način da se njime preciznije definiraju odredbe u vezi s procjenom radne sposobnosti radnika i postupci vezani uz upućivanje na liječnički pregled radi prosudbe radne sposobnosti.

Člankom 36. mijenja se članak 114. stavak 1. Zakona, na način da omogućuje ravnatelju da samostalno, bez prethodne suglasnosti školskog odbora odlučuje o zasnivanju radnog odnosa u trajanju od najviše 60 dana, u slučaju kada je zapošljavanje potrebno zbog obavljanja poslova koji ne trpe odgodu (za razliku od dosadašnje odredbe u skladu s kojom je bio ovlašten samostalno sklopiti ugovor o radu najdulje do 15 dana).

Člankom 37. mijenja se članak 116. stavak 1. Zakona radi usklađivanja sa postojećim brojem razina za napredovanje odgojno-obrazovnih radnika u struci (mentor i savjetnik). Članak se dopunjuje novim stavkom 4. kojim se propisuje da se razdoblja privremene nesposobnosti radnika za rad, korištenja roditeljinog ili roditeljskog dopusta ili mirovanja radnog odnosa ne uračunavaju u rokove za stjecanje prava iz stavka 3. ovoga članka.“

Člankom 38. mijenja se članak 119. Zakona. U stavku 1. podstavku 1. briše se riječ: „samostalno“ radi nomotehničkog usklađivanja s tekstem Zakona (budući da jednog člana školskog odbora biraju i razrješuju radnici, dva člana učiteljsko/nastavničko/odgajateljsko vijeće, jednog člana vijeće roditelja i tri člana osnivači, bespotrebno je navoditi da osnivači svoje članove imenuju i razrješavaju samostalno). Stavak 3. dopunjuje se pozivanjem i na članak 106. stavka 2. Zakona, čime se određuje da članovi školskog odbora ne smiju biti ne samo osobe koje su pravomoćno osuđene za kaznena djela navedena u članku 106. stavku 1. Zakona, nego niti osobe pravomoćno osuđene za kaznena djela navedena u stavku 2. istog članka Zakona. U stavku 4. se brisanjem riječi: "samostalno u pravilu" definira obveza osnivača da, bez iznimke, za članove školskog odbora imenuje osobe koje imaju propisanu razinu obrazovanja.

Člankom 39. mijenja se i dopunjuje članak 126. Zakona koji propisuje uvjete koje mora ispunjavati ravnatelj školske ustanove. U stavku 1. iza riječi: „ispunjavati“ dodaje se riječ: „nužne“ te se tako propisuje da osoba koja se imenuje ravnateljem školske ustanove mora ispunjavati nužne uvjete propisane odredbama istoga članka, za razliku od dodatnih uvjeta (koji se propisuju člankom 40. kojim se mijenja članak 107. Zakona) koje ravnatelj školske ustanove ne mora nužno ispunjavati, ali se dodatno vrednuju u natječajnom postupku za izbor ravnatelja.

Stavak 1. točka 1. dopunjuje se novom podtočkom d) koja propisuje da osoba koja se imenuje ravnateljem mora imati položen stručni ispit za učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika izuzev u slučaju iz članka 157. stavaka 1. i 2. Zakona. U podstavku 3. istog stavka i članka Zakona, koji definira iskustvo provedeno na određenim poslovima kao jedan od uvjeta za ravnatelja, riječi: "staža osiguranja" zamjenjuju se riječima: "radnog iskustva", čime se omogućuje da ravnatelj bude i osoba s najmanje osam godina radnog iskustva u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje pet godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama. U skladu s izmijenjenom odredbom, uvjete ispunjava i osoba koja je određeni broj godina obavljala propisane poslove, pri čemu nije nužno da je iste obavljala u punom radnom vremenu te stekla i (puni) staž mirovinskog osiguranja obavljajući te poslove. U stavku 2. i 3. riječi: „podstavka 1.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1. radi usklađivanja s izričajem koji se koristi u cijelom članku 126. Zakona, a koji je usklađen s Jedinostvenim mretodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor.

Člankom 40. mijenja se članak 127. Zakona tako da se njime pojednostavljuje postupak imenovanja ravnatelja. Za razliku od dosadašnjeg postupka u kojem su se donosile dvije odluke: odluka o izboru i odluka o imenovanju ravnatelja, u skladu s izmijenjenom odredbom školski odbor donosi samo jednu odluku - odluku o imenovanju ravnatelja koja stupa na snagu nakon dobivene suglasnosti ministra. Stavkom 1. i 2. propisuje se da se ravnatelj imenuje na pet godina, da ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja te da ravnatelja imenuje školski odbor, uz suglasnost ministra. Stavkom 3. propisuje se da su, u postupku imenovanja ravnatelja, članovi školskog odbora koje je imenovalo odnosno izabralo učiteljsko/nastavničko/odgajateljsko vijeće, vijeće roditelja te radničko vijeće/radnici, obvezni

zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo odnosno izabralo u školski odbor. Stavkom 4. propisuje se da se ravnatelj imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor, a koji se objavljuje u Narodnim novinama i na mrežnim stranicama školske ustanove. Stavkom 5. propisuje se kako je kandidat uz prijavu na natječaj dužan dostaviti uz potrebnu dokumentaciju i program rada za mandatno razdoblje. Stavkom 6. propisuje se kako pregledavanje natječajne dokumentacije, utvrđivanje kandidata koji ispunjavaju nužne uvjete i vrednovanje dodatnih kompetencija potrebnih za ravnatelja odnosno rangiranje po bodovima obavlja školski odbor. Stavkom 7. propisuje se da su dodatne kompetencije koje se vrednuju u natječajnom postupku za imenovanje ravnatelja: poznavanje stranog jezika, osnovne digitalne vještine i iskustvo rada na projektima. Stavkom 8. propisuje se da školski odbor, nakon utvrđivanja ukupnog rezultata ostvarenog na vrednovanju, utvrđuje listu dva najbolje rangirana kandidata i dostavlja je učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru. Stavak 9. propisuje da se u slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj bodova na listi iz stavka 8. ovoga članka, učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru dostavlja lista u kojoj su navedeni svi kandidati koji ostvaruju jednak broj bodova. Stavkom 10. propisuje se da u situaciji kada je jedan ili više kandidata koji su ostvarili jednak broj bodova osoba koja ostvaruje prednost pri zapošljavanju prema posebnom propisu, u daljnju proceduru upućuje lista u kojoj se navode samo osoba/osobe koje ostvaruju prednost pri zapošljavanju prema posebnom propisu. Stavkom 11. propisuje se da kandidati predstavljaju program rada za mandatno razdoblje na sjednicama učiteljskog/ nastavničkog/ odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja, zbora radnika i školskog odbora. Stavkom 12., 13. i 14. propisuje se kako se na sjednicama učiteljskog/nastavničkog/odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja i zbora radnika zauzimaju stajališta tajnim glasovanjem, o čemu se pisani zaključak dostavlja školskom odboru, a školski odbor imenuje ravnatelja odlukom koja stupa na snagu nakon dobivene suglasnosti ministra. Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana. Stavkom 15. propisuje se kako se statutom školske ustanove uređuju sadržaj i postupak vrednovanja dodatnih kompetencija kandidata, kao i detalji vezani uz način postupanja pri imenovanju ravnatelja.

Člankom 41. mijenja se članak 131. stavak 3. Zakona radi izričajnog usklađivanja s ostalim tekstom Zakona.

Člankom 42. dopunjuje se članak 135. novim stavkom 3. koji propisuje da roditelj učenika ima pravo i obvezu biti upoznat sa svim sadržajima obuhvaćenima nastavnim planom i programom i školskim kurikulumom objavljenim na mrežnim stranicama škole: obveznim i izbornim nastavnim predmetima, međupredmetnim i/ili interdisciplinarnim sadržajima i/ili modulima, izvannastavnim, eksperimentalnim i posebnim programima, te dati suglasnost za sudjelovanje učenika u svim navedenim sadržajima osim u nastavnim predmetima koji su dio odgojno-obrazovanog standarda.

Člankom 43. dopunjuje se članak 142. stavak 1. Zakona koji taksativno propisuje namjene za koje se osiguravaju sredstva iz državnog proračuna za financiranje školskih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. S obzirom na to da je Zakonom bilo propisano da se u državnom proračunu osiguravaju sredstva za rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukcije školskog prostora školskih ustanova za djecu s teškoćama i školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina, što se pokazalo nedostatnim u praksi, ovim se dopunjenim odredbama omogućuje osiguravanje sredstava iz državnog proračuna Republike Hrvatske za rashode vezane uz sudjelovanje u

projektima javno-privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo, a za potrebe obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova, sukladno programima Vlade Republike Hrvatske te raspoloživim sredstvima u državnom proračunu, kao i za rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole. Završetkom preuzetih obveza, više se ne primjenjuje odredba točke 3. dosadašnjeg Zakona kojom je propisano da se iz državnog proračuna osiguravaju sredstva za rashode za završavanje kapitalnih projekata izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje, čiju je obvezu završavanja preuzela Republika Hrvatska na dan 1. srpnja 2001. godine do njihovog puštanja u funkciju. Naime, svih 144 kapitalnih projekata koji su bili preuzeti na dan 1. srpnja 2001. godine kao obveza državnog proračuna su završeni. Osim što su fizički završeni i pušteni u funkciju, financiranje istih projekata je također završeno, tako da po ovoj zakonskoj odredbi državni proračun više nema financijskih obveza. Stoga je, iz nomotehničkih razloga, odnosno radi što manje intervencije u članak 142. stavak 1. Zakona, odredba koja propisuje da se iz državnog proračuna osiguravaju sredstva za rashode vezane uz sudjelovanje u projektima javno-privatnog partnerstva u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo, a za potrebe obnove oštećenih ili izgradnju novih građevina školskih ustanova, sukladno programima Vlade Republike Hrvatske te raspoloživim sredstvima u državnom proračunu, uvrštena je u točku 3. stavka 1. Također, iz istih nomotehničkih razloga je odredba koja propisuje da se u državnom proračunu osiguravaju sredstva za izgradnju, dogradnju i rekonstrukciju školskog prostora te opremanje školskih ustanova u slučajevima nedovoljne sigurnosti i ugroze života i zdravlja učenika škole, uvrštena u točku 5. stavka 1., umjesto odredbe brisane Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, broj 86/09).

Članak 44. stavak 1. propisuje da će se postupci imenovanja ravnatelja školskih ustanova započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama članka 127. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10 - ispravak, 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14 i 7/17). Stavak 2. propisuje da osobe kojima je istekao mandat ravnatelja nakon stupanja ovoga Zakona na snagu, a kontinuirano su obavljale dužnost ravnatelja u tri i više mandata, po isteku mandata imaju pravo biti prijavljene uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu iz članka 107. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, koji vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba.

Članak 45. stavak 1. propisuje da su školske ustanove dužne uskladiti odredbe statuta i drugih općih akata s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu. Stavak 2. propisuje da su školske ustanove dužne donijeti pravilnik iz članka 29. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 107. stavak 9. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, o načinu i postupku zapošljavanja u školskim ustanovama, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Stavak 3. propisuje, da će se do usklađenja iz stavka 1. ovoga članka i donošenja pravilnika iz stavka 2. ovoga članka, primjenjivati važeći opći akti škole. Stavak 4. propisuje da će se kurikulumske dokumenti doneseni prije donošenja nacionalnih kurikuluma iz članka 9. ovoga Zakona, uskladiti s nacionalnim kurikuluma u roku od jedne godine od dana njihovog donošenja.

Članak 46. stavak 1. propisuje da će pravilnik iz članka 13. ovoga Zakona o organizaciji i provedbi produženog boravka, ministar donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Stavkom 2. propisuje da će odluku iz članka 21. ovoga Zakona kojom

se utvrđuje iznos novčane naknade za polaganje ispita državne mature za pojedine kategorije pristupnika, Vlada Republike Hrvatske donijeti u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Stavkom 3. propisuje se da će pravilnik iz članka 29. ovoga Zakona kojim se mijenja članak 107. stavak 8. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, o načinu i postupku utvrđivanja lista evidencija, načinu raspoređivanja zaposlenika te kriterijima kojima se svim kandidatima za zapošljavanje osiguravaju jednaki i transparentni uvjeti ministar donijeti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 47. stavak 1. propisuje da neutrošena sredstva za rashode za zaposlene raspoloživa na računu školske ustanove ostvarena iz EU projekata, koji su provedeni prije stupanja na snagu ovoga Zakona, školska ustanova mora uplatiti u državni proračun kao namjenski prihod Ministarstva. Stavkom 2. propisuje se kako će Ministarstvo namjenski prihod iz stavka 1. ovoga članka koristiti za unaprjeđenje djelatnosti školske ustanove koja je taj prihod ostvarila.

Članak 48. propisuje dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona nisu potrebna dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 8. sjednici, održanoj 14. lipnja 2018. godine prihvatio Prijedlog Zakona te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga Zakona.

Razmatrajući prijedloge vezane uz članak 1. Izmjena i dopuna Zakona saborskog zastupnika Milorada Pupovca koji je istaknuo kako škole trebaju osiguravati univerzalnost znanja i vrijednosti temeljene na Ustavu RH, predlagatelj je izmijenio odredbu na način da je propisao kako se odgojne vrijednosti iz načela pod rednim brojem 9. odnose na vrijednosti iz članka 4. stavka 1. točke 3. koje glase:“ odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva,“.

Prihvaćajući prijedlog saborskog zastupnika Tomislava Žagara da se sudjelovanje na EU projektima omogući i ravnateljima školskih ustanova dopunjen je članak 25. Prijedloga zakona odredbama koje propisuju da iznimno, uz suglasnost školskog odbora, i ravnatelj školske ustanove može kao radnik školske ustanove obavljati poslove na projektu iz stavka 1. ovoga članka u dijelu radnog vremena, ako su sredstva za plaću osigurana iz sredstava projekta ili fonda, uz pripadajuće doprinose poslodavca, ako je za vrijeme obavljanja poslova ravnatelja školske ustanove na projektu moguće osigurati nesmetano obavljanje poslovanja i stručno vođenje poslova u školskoj ustanovi.. Ravnatelj školske ustanove ostvaruje pravo na uvećanje plaće u iznosu od 30% koje uvećanje se obračunava i isplaćuje za radno vrijeme na poslovima na projektu za vrijeme u kojem obavlja poslove na projektu, a najviše u ukupnom trajanju od 30% od tjednog radnog vremena, o čemu ravnatelju školski odbor donosi odluku.

Razmatrajući mišljenje saborskog zastupnika Damira Mateljan kako je jedan od razloga nemotiviranosti učitelja i taj što su ih društvo ne cijeni što je vidljivo i iz činjenice da su osobe sa završenim studijskim programom određenog nastavnog predmeta izjednačene s osobama sa završenom pedagoškom akademijom te prihvaćajući prijedlog Kluba zastupnika HNS-a i saborske zastupnice Marije Puh da se Prijedlogom Zakona odredi minimum stručnih kompetencija za izvođenje određenog nastavnog predmeta dopunjen je članak 28. Prijedloga Zakona tako da se njime propisuje da poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati i osoba koja je završila četverogodišnji dodiplomski stručni studij razredne nastave s pojačanim programom iz odgovarajućeg nastavnog predmeta ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij primarnog obrazovanja s modulom za izvođenje nastave odgovarajućeg nastavnog predmeta, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka odnosno osoba s završenim studijskim programom nastavničkog smjera odgovarajućeg nastavnog predmeta na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija (točka a) ili osoba sa završenim studijskim programom odgovarajuće vrste na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalistički diplomski stručni studij

odgovarajuće vrste, te je stekla potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a (točka b). S tim u vezi, u dosadašnjoj točki c) koja postaje točka d), riječi: „a) i b) ovoga stavka“ zamjenjuju se riječima: „a, b, i c) ovoga stavka, čime se propisuje kako poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati i osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova te je stekla pedagoške kompetencije, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a), b) ili c) ovoga stavka. Prihvaćajući prijedlog zastupnice Marije Puh da se jasno propiše kojim se kurikulumom može utvrditi popis odgovarajućih kvalifikacija odgojno-obrazovnih radnika, dopunjen je odredba stavka 15. tako da propisuje kako se popis odgovarajućih kvalifikacija odgojno-obrazovnih radnika može utvrditi i kurikulumom *nastavnog predmeta*.

Prihvaćajući prijedlog saborske zastupnice Marije Puh da se postupak imenovanja i zapošljavanja ravnatelja dodatno uredi, kao što je dodatno uređen i postupak zapošljavanja radnika školskih ustanova, dopunjen je članak 39. Prijedloga Zakona, odredbama koje propisuju kako pregledavanje natječajne dokumentacije, utvrđivanje kandidata koji ispunjavaju uvjete i vrednovanje dodatnih kompetencija potrebnih za ravnatelja odnosno rangiranje po bodovima obavlja školski odbor. Nakon utvrđivanja ukupnog rezultata ostvarenog na vrednovanju školski odbor utvrđuje listu dva najbolje rangirana kandidata i dostavlja je učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru. U slučaju da dva ili više kandidata imaju jednak broj bodova, svi navedeni kandidati se dostavljaju učiteljskom/nastavničkom/odgajateljskom vijeću, vijeću roditelja, radničkom vijeću/radnicima i školskom odboru, osim u slučaju kada se među navedenim kandidatima nalazi osoba koja ima prednost pri zapošljavanju prema posebnom propisu u kojem slučaju se između kandidata sa istim brojem bodova samo ta osoba prosljeđuje u daljnju proceduru. Prihvaćajući prijedlog Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora, predlagatelj je dopunio članak 39. Prijedloga zakona odredbom koja propisuje da kandidati predstavljaju program rada za mandatno razdoblje na sjednicama učiteljskog/ nastavničkog/ odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja, zbora radnika i školskog odbora.

Razmatrajući prijedlog zastupnice Anke Mrak Taritaš da se u članku 42. Prijedloga Zakona, propiše kako se nedovoljna sigurnost i ugroza, života i zdravlja učenika škole može utvrditi i temeljem nalaza građevinskog inspektora koji takve poslove obavlja sukladno Zakonu o komunalnoj građevinskoj inspekciji, a za čije se obavljanje poslova ne osiguravaju dodatna sredstva kao što je to slučaj kada poslove obavljaju ovlaštene sudski vještaci, dopunjena je navedena odredba tako da propisuje kako se osim nalaza ovlaštenog sudskog vještaka za graditeljstvo, stanje nekretnine može utvrditi i nalazom inspektora nadležne inspekcije.

Slijedeći upute Odbora za zakonodavstvo Hrvatskog sabora, predlagatelj je nomotehnički doradio izričaj odredbi članka 4., 9., 18., 29., 38., 42. i 44. Prijedloga zakona, ne mijenjajući njihov sadržaj.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO S OBRAZLOŽENJEM

Predlagatelj nije prihvatio prijedloge saborskih zastupnika Bojana Glavaševića, Sabine Glasovac, Kreše Beljaka, Anke Mrak Taritaš, Marije Alfired i Kluba zastupnika GLAS-a i HSU-a da se briše odredba članka 1. Prijedloga Zakona kojom se propisuje načelo promicanja

odgojnih vrijednosti sukladno pravu roditelja da samostalno odlučuju o odgoju djece jer se navedeno načelo odnosi na odgoj, a ne na obrazovanje. Načelo da je pravo roditelja da samostalno odlučuju o odgoju djece temelji se na članku 64. Ustava Republike Hrvatske, a vrijednosti se odnose na vrijednosti definirane člankom 4. stavkom 1. točkom 3. Zakona - *odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva.*

Prijedlog zastupnika Marka Sladoljeva da se iz članka 11. Prijedloga Zakona brišu odredbe o pomicanju rokova za donošenje školskog kurikulumu i godišnjeg plana i programa školske ustanove, koji se prema njegovu mišljenju trebaju donijeti prije početka školske, predlagatelj nije prihvatio jer navedene dokumente, sukladno članku 137. Zakona, mora razmotriti Vijeće roditelja koje se ustrojava nakon prvih roditeljskih sastanaka na početku školske godine.

Primjedba iznesena na sjednici Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu Hrvatskog sabora vezana uz članak 15. Prijedloga zakona odnosno moguće povećanje sati tjednog opterećenja učenika nije prihvaćena iz razloga što Republika Hrvatska ima najmanji broj sati obvezne nastave u Europi, a navedena izmjena je nužna kako bi iz zakonske regulative jasno proizlazilo na koji dio nastave se odnosi tjedno opterećenje što do sada nije bio slučaj.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog saborskog zastupnika Marka Sladoljeva da se odredba članka 20. Prijedloga Zakona izmijeni na način da o iznimnim slučajevima upisa učenika u isti razred srednje škole više od dva puta, odlučuje nastavničko vijeće, a ne ministar nadležan za obrazovanje jer ministar daje suglasnost kako bi se ovo pravo koristilo samo u iznimno opravdanim slučajevima, a ne da postane uobičajeno postupanje.

Nije prihvaćen prijedlog saborske zastupnice Sabine Glasovac vezan uz članak 21. Prijedloga Zakona, da se umjesto ukidanja pedagoške mjere u slučaju poboljšanja učenikova ponašanja, pedagoška mjera zamijeni blažom (kao što se ne bi diskriminirala učenici kojima je izrečena blaža pedagoška mjera) jer se odredba odnosi na ukidanje svih pedagoških mjera osim pedagoške mjere preseljenje u drugu osnovnu školu i pedagoške mjere isključenja iz srednje škole.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog zastupnika Tomislava Žagara za promjenom odredbe članka 25. Prijedloga Zakona kojom bi se omogućio rad na projektima EU i tajnicima i računovođama školskih ustanova jer navedene odredbe omogućuju na projektima svim radnicima školske ustanove uključujući i tajnike i računovođe u školskim ustanovama. Prijedlog Kluba zastupnika MOST-a da se primjena odredbe članka 25. Prijedloga Zakona omogući i za rad na projektima vezanim uz školstvo koji ne moraju biti projekti EU nije prihvaćen jer Republika Hrvatska uplaćuje kontribuciju u proračun Europske unije, pa se sredstva EU projekata smatraju sredstvima Državnog proračuna Republike Hrvatske.

Prijedlog saborske zastupnice Sabine Glasovac da se zadrži postojeća odredba članka 104. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi odnosno da se odgojno-obrazovnim radnicima i dalje izdaju rješenja o godišnjem i tjednom zaduženju, umjesto odluka o godišnjem i tjednom zaduženju kako je to propisano člankom 27. Prijedloga Zakona,

nije prihvaćen jer donošenje rješenja nije sukladno ugovorno-pravnoj naravi radnog odnosa za razliku od odluke koja je pojam radnog prava.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog saborske zastupnice Sabine Glasovac da se u članku 30. i članku 32. Prijedloga Zakona kojima se propisuje mogućnost prolongiranja rokova za polaganje stručnog ispita odnosno stjecanje pedagoških kompetencija propišu opravdani razlozi u kojima je moguće prolongirati rokove jer nije moguće taksativno navesti sve opravdane razloge odnosno životne situacije u kojima je opravdano prolongirati navedene rokove.

Nije prihvaćen prijedlog saborske zastupnice Anke Mrak Taritaš da se u članku 34. Prijedloga Zakona kojim se propisuje postupak radi utvrđivanja psihofizičkog stanja radnika školske ustanove, propiše mogućnost udaljavanja učitelja ili nastavnika iz nastave u slučaju da ravnatelj posumnja u njegovo psihofizičko stanje jer nije moguće samo na osnovi sumnje ravnatelja, udaljiti osobu iz nastave već psihofizičko stanje radnika mora procijeniti kompetentna osoba za procjenjivanje radne sposobnosti.

Prijedlog Kluba zastupnika MOST-a vezan uz članak 39. Prijedloga Zakona, da se ravnatelji mogu imenovati na najviše dva mandata nije prihvaćen jer se izbor i imenovanje ravnatelja obavlja na temelju odredbi propisanih Zakonom. Prijedlog zastupnika Miranda Mrsića da se navedena odredba izmjeni propisivanjem da ravnatelje biraju roditelji učenika nije prihvaćena jer roditelji učenika odlučuju o imenovanju ravnatelja posredstvom svojih predstavnika u Vijeću roditelja koje bira člana školskog odbora koji sudjeluje u odlučivanju o imenovanju ravnatelja.

Predlagatelj nije prihvatio prijedlog Kluba zastupnika HDS-a, HSLS-a i HDSSB-a i saborskog zastupnika Milorada Pupavca za izmjenom odredbi kojima se uređuje prijenos osnivačkih prava nad školskim ustanovama, prijedlog Alena Preleca i Nikole Grmoje o donošenju odredbi kojima će se propisati zaštita učitelja, prijedlog zastupnice Sanje Putice o donošenju odredbi kojima će se propisati nagrađivanje mentora učenika koji ostvaruju prva mjesta na državnim natjecanjima, kao niti prijedlog zastupnika Tomislava Žagara o donošenju odredbi o izjednačavanju materijalnog statusa tajnika i računovođa sa statusom stručnih suradnika u školskim ustanovama jer navedeno nije bilo predmet ovih Izmjena i dopuna Zakona.

TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 4.

(1) Ciljevi odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama su:

1. osigurati sustavan način poučavanja učenika, poticati i unapređivati njihov intelektualni, tjelesni, estetski, društveni, moralni i duhovni razvoj u skladu s njihovim sposobnostima i sklonostima,
2. razvijati učenicima svijest o nacionalnoj pripadnosti, očuvanju povijesno-kulturne baštine i nacionalnog identiteta,
3. odgajati i obrazovati učenike u skladu s općim kulturnim i civilizacijskim vrijednostima, ljudskim pravima i pravima djece, osposobiti ih za življenje u multikulturalnom svijetu, za poštivanje različitosti i toleranciju te za aktivno i odgovorno sudjelovanje u demokratskom razvoju društva,
4. osigurati učenicima stjecanje temeljnih (općeobrazovnih) i stručnih kompetencija, osposobiti ih za život i rad u promjenjivom društveno-kulturnom kontekstu prema zahtjevima tržišnog gospodarstva, suvremenih informacijsko-komunikacijskih tehnologija i znanstvenih spoznaja i dostignuća,
5. osposobiti učenike za cjeloživotno učenje.

(2) Načela obrazovanja na razini osnovnog i srednjeg obrazovanja su:

1. osnovno školovanje je obvezno za sve učenike u Republici Hrvatskoj,
2. odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi temelji se na jednakosti obrazovnih šansi za sve učenike prema njihovim sposobnostima,
3. odgoj i obrazovanje u školskoj ustanovi temelji se na visokoj kvaliteti obrazovanja i usavršavanja svih neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti – učitelja, nastavnika, stručnih suradnika, ravnatelja te ostalih radnika,
4. rad u školskoj ustanovi temelji se na vrednovanju svih sastavnica odgojno-obrazovnog i školskog rada i samovrednovanju neposrednih i posrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školi, radi postizanja najkvalitetnijeg nacionalnog obrazovnog i pedagoškog standarda,
5. odgojno-obrazovna djelatnost u školskoj ustanovi temelji se na autonomiji planiranja i organizacije te slobodi pedagoškog i metodičkog rada prema smjericama hrvatskog nacionalnoga obrazovnog standarda, a u skladu s nacionalnim kurikulumom, nastavnim planovima i programima i državnim pedagoškim standardima,

6. stjecanje osnovnog obrazovanja temelj je za vertikalnu i horizontalnu prohodnost u sustavu odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj,

7. obrazovanje u školskoj ustanovi temelji se na decentralizaciji u smislu povećanja ovlaštenja i odgovornosti na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini,

8. odgojno-obrazovna djelatnost u školskoj ustanovi temelji se na partnerstvu svih odgojno-obrazovnih čimbenika na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini.

Članak 5.

(1) Državnim pedagoškim standardima utvrđuju se veličine matičnih i područnih škola te materijalni, kadrovski, zdravstveni, tehnički, informatički i drugi uvjeti za optimalno ostvarivanje nacionalnog kurikuluma i nastavnih planova i programa, radi osiguravanja jednakih uvjeta poučavanja i učenja te cjelovitog razvoja obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj.

(2) Državne pedagoške standarde na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi Hrvatski sabor.

Članak 8.

(1) Osnovna i srednja škola (u daljnjem tekstu: škola) može dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planom i programom, osim na hrvatskom jeziku, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika, uz odobrenje Ministarstva.

(2) Način i postupak utvrđivanja uvjeta za izvođenje nastave iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Članak 9.

(1) Mreža školskih ustanova obuhvaća sve ustanove koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja na području za koje se mreža utvrđuje, sa svim objektima u kojima se provodi odgoj i obrazovanje.

(2) Mreža iz stavka 1. ovoga članka obvezno sadrži:

- a) popis škola/ustanova u kojima se izvode:
 - redoviti programi odgoja i obrazovanja,
 - posebni programi za učenike s teškoćama,
 - redoviti programi i posebni programi za djecu s teškoćama u posebnim razrednim odjelima,
 - programi na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
 - umjetnički programi,
 - sportski programi,
 - međunarodni programi,
 - alternativni programi,
 - produženi boravak ili cjelodnevna nastava,
 - srednjoškolski programi po sektorskim područjima za programe koje škole izvode;
- b) popis ustanova prostorno prilagođenih osobama s invaliditetom;

- c) popis školskih ustanova imenovanih vježbaonicama;
- d) popis školskih ustanova imenovanih centrima izvrsnosti;
- e) popis učeničkih domova.

- (3) Mrežom iz stavka 1. ovoga članka, za osnovne škole, utvrđuje se i upisno područje.
- (4) Mrežom iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se i područja na kojima se mogu osnovati nove školske ustanove ili uvesti novi obrazovni programi.
- (5) Mreža iz stavka 1. ovoga članka ustrojava se na način da zadovoljava iskazane potrebe tržišta rada utvrđene sustavnim praćenjem i predviđanjem demografskih, gospodarskih i urbanističkih kretanja na području za koje se utvrđuje, udovoljava zahtjevima dostupnosti i racionalnog ustroja upisnih područja, odnosno školskih ustanova i programa odgoja i obrazovanja te ispunjava uvjete i mjerila propisane državnim pedagoškim standardima.
- (6) Dostupnost iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva mogućnost redovitog odgoja i obrazovanja svakom osnovnoškolskom obvezniku u osnovnoj školi, drugoj ovlaštenoj ustanovi ili školskom objektu, uz primjerenu udaljenost od mjesta stanovanja i prometnu povezanost koja ne ugrožava sigurnost učenika.
- (7) Dostupnost iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva mogućnost srednjeg odgoja i obrazovanja učeniku korištenjem svakodnevnog prijevoza ili smještajem u učeničkom domu.
- (8) Racionalni ustroj upisnih područja iz stavka 5. ovoga članka podrazumijeva optimalnu iskoristivost postojećih školskih prostornih, materijalnih i kadrovskih kapaciteta.
- (9) Mreža iz stavka 1. ovoga članka može se izmijeniti na temelju izmijenjenih okolnosti koje predstavljaju elemente za izradu mreže, kao što su naseljenost područja na kojemu djeluju školske ustanove, broj djece i demografska projekcija, geografski položaj, udaljenost školskih ustanova i potrebe tržišta rada.
- (10) U slučaju da je mrežom iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno područje ili izvođenje novog programa iz stavka 4. ovoga članka te u slučaju iz stavka 9. ovoga članka, školska ustanova, odnosno program moći će se osnovati, odnosno izvoditi ako su ispunjene sve zakonske pretpostavke te uzimajući u obzir potrebna financijska sredstva.
- (11) Škole, odnosno nastavni programi čija se djelatnost, odnosno izvođenje ni u kojem dijelu ne financira iz državnog proračuna, mogu se osnovati, odnosno izvoditi i ako nisu predviđeni mrežom iz stavka 1. ovoga članka, ako su ispunjeni svi zakonski preduvjeti.

Članak 11.

- (1) Osnovna škola traje osam godina i izvodi redovite i posebne programe.
- (2) Osnovnim obrazovanjem učenik stječe znanja i sposobnosti za nastavak obrazovanja.
- (3) Srednje škole, ovisno o vrsti obrazovnog programa, jesu:
- gimnazije,
 - strukovne škole,
 - umjetničke škole.

(4) Srednjim obrazovanjem učenik stječe znanja i sposobnosti za rad i nastavak obrazovanja.

Članak 12.

(1) Osnovno obrazovanje počinje upisom u prvi razred osnovne škole, obvezno je za svu djecu, u pravilu od šeste do petnaeste godine života a za učenike s višestrukim teškoćama u razvoju najdulje do 21 godine života.

(2) Srednje obrazovanje počinje upisom u srednju školu.

(3) Obrazovanje u školama koje ostvaruju umjetničke obrazovne programe izvodi se u skladu s posebnim propisom.

(4) Obrazovanje u školama koje ostvaruju sportske obrazovne programe počinje upisom u neki od tih programa čije se trajanje utvrđuje posebnim obrazovnim programima koje donosi Ministarstvo.

Članak 20.

(1) Prije redovitog upisa u prvi razred osnovne škole stručno povjerenstvo škole utvrđuje psihofizičko stanje djeteta.

(2) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika utvrđuje se i radi prijevremenog upisa, odgode ili privremenog oslobađanja od upisa u prvi razred osnovne škole, privremenog oslobađanja od već započetog školovanja i radi utvrđivanja primjerenog školovanja.

(3) Psihofizičko stanje djeteta, odnosno učenika iz stavka 2. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda.

(4) Postupak utvrđivanja psihofizičkog stanja djeteta, odnosno učenika iz stavka 1. i 2. ovoga članka te sastav stručnih povjerenstava iz stavka 1. i 3. ovoga članka propisuje ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja.

Članak 23.

(1) Redoviti učenik može tijekom obrazovanja promijeniti upisani program u istoj ili drugoj školi, odnosno prijeći iz jedne škole u drugu koja ostvaruje isti obrazovni program, najkasnije do početka drugog polugodišta.

(2) Na zahtjev učenika, odnosno roditelja, odluku o promjeni programa u istoj ili drugoj školi, odnosno odluku o prelasku iz jedne škole u drugu koja provodi isti obrazovni program donosi učiteljsko/nastavničko vijeće, vodeći računa o tome da odluka ne utječe na kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa uz poštovanje propisanih pedagoških standarda.

(3) Promjena programa u srednjoj školi može se uvjetovati polaganjem razlikovnih i/ili dopunskih ispita, a sadržaj razlikovnih, odnosno dopunskih ispita, te način i rokove polaganja ispita određuje nastavničko vijeće.

(4) Škola iz koje učenik odlazi izdaje prijepis ocjena i ispisuje učenika u roku od sedam dana od dana primitka obavijesti i upisa učenika u drugu školu.

(5) Učeniku prvog razreda srednje škole može se odlukom nastavničkog vijeća omogućiti promjena upisanog programa u istoj ili drugoj školi, odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program, ako učenik ima jednak ili veći broj bodova potrebnih za upis od zadnjeg učenika upisanoga u taj program u toj školi i toj školskoj godini.

(6) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, odlukom nastavničkog vijeća, učeniku prvoga razreda srednje škole može se omogućiti promjena upisanoga programa, odnosno upis u drugu školu koja ostvaruje isti obrazovni program i s manjim brojem bodova, ako nakon provedenog upisnog postupka škola nije popunila sva slobodna upisna mjesta predviđena odlukom o upisu i strukturom upisa u programu u koji se učenik upisuje.

(7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako se učenik preseli iz jednog mjesta u drugo, škola koja ostvaruje isti obrazovni program u drugom mjestu dužna je upisati učenika i nakon kraja prvog polugodišta.

(8) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, škola je dužna upisati učenika i nakon kraja prvog polugodišta ako je učeniku izrečena pedagoška mjera preseljenja u drugu školu sukladno članku 84. ovoga Zakona.

(9) Ako učenik prekine srednje obrazovanje, škola ga može upisati ako od kraja školske godine u kojoj je prekinuo obrazovanje do početka školske godine u kojoj nastavlja obrazovanje nije proteklo više od dvije školske godine, o čemu odluku donosi nastavničko vijeće.

Članak 26.

(1) Odgoj i obrazovanje u školi ostvaruje se na temelju nacionalnog kurikuluma, nastavnih planova i programa i školskog kurikuluma.

(2) Nacionalni kurikulum utvrđuje vrijednosti, načela, općeobrazovne ciljeve i ciljeve poučavanja, koncepciju učenja i poučavanja, pristupe poučavanju, obrazovne ciljeve po obrazovnim područjima i predmetima, međupredmetnim i/ili interdisciplinarnim temama i/ili modulima, definirane ishodima obrazovanja, odnosno kompetencijama te vrednovanje i ocjenjivanje.

(3) Nacionalni kurikulum u cjelini i/ili njegove pojedine sastavnice donosi ministar.

Nastavni plan i program

Članak 27.

(1) Nastavnim planom i programom utvrđuje se tjedni i godišnji broj nastavnih sati za obvezne i izborne nastavne predmete, međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module, njihov raspored po razredima, tjedni broj nastavnih sati, godišnji broj sati te ciljevi, zadaće i sadržaji svakog nastavnog predmeta.

- (2) Izborni predmeti obvezni su tijekom cijele školske godine za sve učenike koji se za njih opredijele, a učenik bira izborni predmet ili izborne predmete na početku školske godine.
- (3) Učenik može prestati pohađati izborni predmet nakon pisanog zahtjeva roditelja učenika koji se mora dostaviti učiteljskom/nastavničkom vijeću nakon završetka nastavne godine, a najkasnije do 15. kolovoza tekuće godine za sljedeću školsku godinu. Učenik srednje škole izborni predmet koji je prestao pohađati mora zamijeniti drugim izbornim predmetom.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, roditelj djeteta osnovne škole u slučaju dugotrajnih zdravstvenih teškoća djeteta ili iz drugih opravdanih razloga, može podnijeti pisani zahtjev za prestankom pohađanja izbornog predmeta i tijekom nastavne godine.
- (5) Međupredmetni i/ili interdisciplinarni sadržaji i/ili moduli mogu se ostvarivati u svim nastavnim predmetima i programima u koje je učenik uključen, a mogu se ostvarivati i kao posebni programi ili predmeti koje donosi ministar, ali uz obvezu propisivanja načina njihovog provođenja.
- (6) Nastavni plan i program osnovne škole sadrži obvezne i izborne predmete te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
- (7) Nastavni plan i program gimnazija sadrži zajednički, izborni i fakultativni dio te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
- (8) Nastavni plan i program strukovnih škola sadrži zajednički općeobrazovni, posebni stručni i fakultativni dio te međupredmetne i/ili interdisciplinarne sadržaje i/ili module.
- (9) U zajedničkom općeobrazovnom i posebnom stručnom dijelu nastavnog plana i programa nalaze se i izborni predmeti od kojih učenik bira jedan ili više predmeta prema svojim interesima i sklonostima.
- (10) Zajednički dio nastavnog plana i programa gimnazije sadrži nastavne predmete koji su obvezni za sve učenike određene vrste programa, a izborni dio obuhvaća predmete od kojih učenik obvezno bira jedan ili više nastavnih predmeta prema svojim sklonostima.
- (11) Zajednički općeobrazovni dio nastavnog plana i programa za stjecanje srednje i niže stručne spreme sadrži općeobrazovne predmete koji su zajednički i obvezni za određenu razinu obrazovanja, a posebni stručni dio nastavnog plana i programa sadrži strukovne predmete (strukovno-teorijske predmete i praktičnu nastavu) koji su vezani za određeno zanimanje.
- (12) Fakultativni dio nastavnog plana i programa u srednjoj školi obuhvaća nastavne predmete, odnosno nastavne sadržaje kojima se zadovoljavaju interesi učenika u skladu s mogućnostima škole te sadržaje i oblike slobodnih aktivnosti. Ako se učenik srednje škole opredijeli za fakultativni predmet, dužan ga je pohađati tijekom nastavne godine.
- (13) Nastavne planove i programe obveznih, izbornih i programa međupredmetnih i/ili interdisciplinarnih sadržaja i/ili modula iz ovoga članka donosi ministar odlukom, a fakultativni dio srednja škola.

Članak 28.

(1) Škola radi na temelju školskog kurikuluma i godišnjeg plana i programa rada, a učenički dom na temelju godišnjeg plana i programa rada.

(2) Školski kurikulum utvrđuje dugoročni i kratkoročni plan i program škole s izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, a donosi se na temelju nacionalnog kurikuluma i nastavnog plana i programa.

(3) Školski kurikulum određuje nastavni plan i program izbornih predmeta, izvannastavne i izvanškolske aktivnosti i druge odgojno-obrazovne aktivnosti, programe i projekte prema smjernicama hrvatskog nacionalnog obrazovnog standarda.

(4) Školskim kurikulumom se utvrđuje:

- aktivnost, program i/ili projekt
- ciljevi aktivnosti, programa i/ili projekta
- namjena aktivnosti, programa i/ili projekta
- nositelji aktivnosti, programa i/ili projekta i njihova odgovornost
- način realizacije aktivnosti, programa i/ili projekta
- vremenik aktivnosti, programa i/ili projekta
- okvirni troškovnik aktivnosti, programa i/ili projekta
- način njegova praćenja.

(5) Školski kurikulum donosi školski odbor do 30. rujna tekuće školske godine na prijedlog učiteljskog, odnosno nastavničkog vijeća.

(6) Godišnji plan i program rada donosi se na osnovi nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma, a donosi ga školski, odnosno domski odbor do 30. rujna tekuće školske godine.

(7) Godišnjim planom i programom rada školske ustanove utvrđuje se mjesto, vrijeme, način i izvršitelji poslova, a sadrži:

- podatke o uvjetima rada,
- podatke o izvršiteljima poslova,
- godišnji kalendar rada,
- podatke o dnevnoj i tjednoj organizaciji rada,
- tjedni i godišnji broj sati po razredima i oblicima odgojno-obrazovnog rada,
- planove rada ravnatelja, učitelja, odnosno nastavnika te stručnih suradnika,
- planove rada školskog, odnosno domskog odbora i stručnih tijela,
- plan stručnog osposobljavanja i usavršavanja, u skladu s potrebama škole,
- podatke o ostalim aktivnostima u funkciji odgojno-obrazovnog rada i poslovanja školske ustanove.

(8) Škola je dužna elektroničkim putem Ministarstvu dostaviti godišnji plan i program te školski kurikulum do 5. listopada tekuće godine.

(9) Školski kurikulum i godišnji plan i program objavljuju se na mrežnim stranicama škole u skladu s propisima vezanim uz zaštitu osobnih podataka.

Članak 29.

(1) Školska ustanova može provoditi eksperimentalni program kojim se provjerava vrijednost novih obrazovnih sadržaja i/ili oblika i metoda rada i/ili nove nastavne opreme.

(2) Eksperimentalni program sadrži:

- ciljeve, zadaće, obrazovne rezultate, sadržaj,
- mjesto i način izvođenja,
- vrijeme potrebno za realizaciju programa,
- prostorne, kadrovske i druge uvjete,
- način stručnog praćenja i vrednovanja programa,
- financijska sredstva potrebna za realizaciju programa.

(3) Eksperimentalni program može predložiti školska ustanova, agencija nadležna za obrazovanje ili druga institucija iz sustava odgoja i obrazovanja.

(4) Uz zahtjev za izvođenje eksperimentalnog programa potrebno je priložiti dokaze o osiguranim uvjetima iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Za provođenje eksperimentalnog programa može se odobriti i korištenje odgovarajućih udžbenika ili odstupanje od redovnog nastavnog plana i programa te organizacije rada, ako to zahtijeva eksperimentalni program.

(6) Provođenje eksperimentalnog programa Ministarstvo će odobriti rješenjem. Protiv rješenja Ministarstva kojim se odlučuje o zahtjevu za provođenje eksperimentalnog programa žalba nije dopuštena, ali se može podnijeti tužba nadležnom upravnom sudu.

(7) Za provedbu eksperimentalnog programa može se objaviti javni poziv ili natječaj za školske ustanove temeljem kojeg se odabiru one koje će sudjelovati u provedbi istoga.

(8) Uz prijavu za javni poziv ili natječaj iz stavka 7. ovoga članka potrebno je priložiti dokaze o ispunjavanju uvjeta za provođenje eksperimentalnog programa utvrđenih javnim pozivom ili natječajem.

Članak 37.

(1) Škola može planirati u godišnjem planu i programu rada škole i školskom kurikulumu poludnevne, jednodnevne i višednevne odgojno-obrazovne aktivnosti u mjestu i izvan mjesta u kojem je smještena.

(2) Aktivnosti iz stavka 1. ovog članka su: izleti, ekskurzije i druge aktivnosti koje su isključivo u funkciji realizacije nacionalnog kurikuluma i nastavnog plana i programa.

(3) Načine, uvjete, mjere sigurnosti te prava i obveze korisnika i davatelja usluga vezanih uz aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 51.

(1) Dnevno trajanje nastave učenika utvrđuje se rasporedom sati s time da nastava za učenike razredne nastave ne može iznositi više od 4 sata dnevno, a za ostale učenike osnovne škole više od 6 sati dnevno.

(2) Za učenike srednje škole godišnji broj nastavnih sati može iznositi najviše 1.120 sati, a tjedni 32 nastavna sata, osim u programima čiji se veći dio izvodi u obliku vježbi i praktične nastave.

(3) Učenik uključen u nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine iznimno od stavka 1. i 2. ovog članka može biti opterećen većim dnevnim, tjednim i godišnjim brojem sati, sukladno Državnom pedagoškom standardu.

(4) Nastavni sat traje 45 minuta ako nastavnim planom i programom nije drukčije određeno.

(5) Iznimno, trajanje nastavnog sata može se mijenjati zbog posebnih okolnosti, uz prethodnu suglasnost ministarstva.

(6) Sat praktične nastave traje 60 minuta ako se izvodi izvan srednje škole.

Članak 52.

(1) Nastava se organizira po razredima, a neposredno izvodi u razrednom odjelu i obrazovnoj skupini.

(2) Broj razrednih odjela u osnovnoj školi utvrđuje ured državne uprave, odnosno Gradski ured.

(3) Za učenike od prvog do četvrtog razreda osnovne škole, nastava se organizira kao razredna, a za učenike od petog do osmog razreda kao predmetna nastava.

(4) Iznimno od stavka 3. ovog članka, za učenike od prvog do četvrtog razreda osnovne škole može se organizirati predmetna nastava ako je to predviđeno nastavnim planom i programom, a za učenike s teškoćama od petog do osmog razreda osnovne škole, može se organizirati razredna nastava.

Članak 73.

(1) Na osnovi praćenja i vrednovanja tijekom nastavne godine zaključnu ocjenu iz nastavnog predmeta utvrđuje učitelj, odnosno nastavnik nastavnog predmeta, a ocjenu iz vladanja razredno vijeće na prijedlog razrednika.

(2) Uspjeh učenika i zaključna ocjena za svaki nastavni predmet utvrđuje se javno u razrednom odjelu, odnosno obrazovnoj skupini na kraju nastavne godine.

(3) U slučaju izbivanja ili spriječenosti učitelja, odnosno nastavnika određenog nastavnog predmeta, odnosno razrednika, ocjenu utvrđuje razredno vijeće na prijedlog učitelja, odnosno nastavnika ili stručnog suradnika kojeg odredi ravnatelj.

Članak 75.

(1) Za učenika koji na kraju nastavne godine ima ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dva nastavna predmeta, škola je dužna organizirati pomoć u učenju i nadoknađivanju znanja kroz dopunski rad koji je učenik dužan pohađati.

(2) Trajanje dopunskog rada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje učiteljsko/nastavničko vijeće po nastavnim predmetima i ne može biti kraće od 10 i dulje od 25 sati po nastavnom predmetu.

(3) U slučaju da učenik tijekom dopunskog rada iz stavka 1. ovoga članka ostvari očekivane ishode, učitelj, odnosno nastavnik zaključuje mu prolaznu ocjenu. S ocjenom ili potrebom upućivanja na popravni ispit učitelj, odnosno nastavnik dužan je upoznati učenika na zadnjem satu dopunskog rada.

(4) Ako se učeniku od četvrtog do osmog razreda osnovne škole i učeniku srednje škole nakon dopunskog rada ne zaključi prolazna ocjena, učenik se upućuje na popravni ispit koji se održava krajem školske godine, a najkasnije do 25. kolovoza tekuće godine.

(5) Popravni ispit polaže se pred ispitnim povjerenstvom koje imenuje ravnatelj, a ocjena povjerenstva je konačna. Način polaganja popravnih ispita uređuje se statutom škole.

(6) Termine održavanja popravnih ispita određuje učiteljsko/nastavničko vijeće te ih objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči škole.

Članak 76.

(1) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan zaključenom ocjenom iz pojedinog nastavnog predmeta ima pravo u roku od dva dana od završetka nastavne godine podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi polaganja ispita pred povjerenstvom.

(2) Polaganje ispita iz stavka 1. ovoga članka provodi se u roku od dva dana od dana podnošenja zahtjeva.

(3) Povjerenstvo čine tri člana koje određuje učiteljsko/nastavničko vijeće.

(4) Ako je povjerenstvo na ispitu utvrdilo prolaznu ocjenu, ocjena povjerenstva je konačna.

(5) U slučaju da je povjerenstvo učeniku utvrdilo ocjenu nedovoljan (1), a učenik ima zaključenu ocjenu nedovoljan (1) iz najviše dvaju nastavnih predmeta, upućuje ga se na dopunski rad iz članka 75. stavka 1. ovoga Zakona.

(6) Način polaganja ispita pred povjerenstvom uređuje se statutom škole.

(7) Učenik ili roditelj koji nije zadovoljan ocjenom iz vladanja može u roku od dva dana podnijeti zahtjev učiteljskom/nastavničkom vijeću radi preispitivanja ocjene. Odluka o ocjeni iz vladanja učiteljskog/nastavničkog vijeća je konačna.

Članak 79.

(1) Učenik srednje škole može najviše dva puta upisati isti razred.

(2) Učenik pravo iz stavka 1. ovoga članka tijekom srednjeg obrazovanja može koristiti najviše dva puta, osim učenika koji pohađa program za stjecanje niže razine srednjeg obrazovanja koji to pravo može koristiti samo jedanput.

(3) Iznimno, sukladno propisima kojima se uređuje strukovno obrazovanje, učenik može svaki razred upisati dva puta.

Članak 82.

(1) Srednje obrazovanje učenika u gimnazijskim programima obrazovanja završava polaganjem državne mature.

(2) Srednje obrazovanje učenika u strukovnim i umjetničkim programima obrazovanja, koji traju najmanje četiri godine, završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.

(3) Učenici iz stavka 2. ovog članka mogu polagati i ispite državne mature.

(4) Srednje obrazovanje učenika u strukovnim programima koji traju od jedne do tri godine, završava izradom i obranom završnog rada u organizaciji i provedbi škole.

(5) Odredbe stavka 1., 2. i 3. ovog članka primjenjuju se na učenike koji su prvi razred srednje škole upisali počevši od školske godine 2006./2007., a odredba stavka 4. ovog članka primjenjuju se na učenike koji su prvi razred srednje škole upisali školske godine 2007./2008.

(6) Državnu maturu provodi Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u suradnji sa školama.

(7) Pripremne i druge radnje vezane uz organizaciju i provedbu državne mature u školi provodi školsko ispitno povjerenstvo koje čine ravnatelj škole te šest članova iz reda nastavnika od kojih je jedan član ispitni koordinator.

(8) Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja u elektroničkom obliku vodi Središnji registar državne mature u koji se pohranjuju podaci o svim osobama koje su položile državnu maturu, predmetima s ostvarenim ocjenama i postotnim bodovima ostvarenim na ispitima državne mature te drugi podaci značajni za državnu maturu.

(9) Detaljniji sadržaj registra iz stavka 8. ovog članka, propisuje ministar.

(10) Sadržaj, uvjete, način i postupak polaganja državne mature te izrade i obrane završnog rada, propisuje ministar.

Članak 84.

(1) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u osnovnoj školi su opomena, ukor, strogi ukor i preseljenje u drugu školu.

(2) Pedagoške mjere opomene i ukora izriču se za tekuću školsku godinu.

- (3) Mjera strogog ukora i preseljenje u drugu školu vrijedi do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja.
- (4) Pedagoške mjere zbog povreda dužnosti, neispunjavanja obveza i nasilničkog ponašanja u srednjoj školi su opomena, ukor, opomena pred isključenje i isključenje iz srednje škole.
- (5) Pedagoške mjere opomene i ukora iz stavka 4. ovoga članka izriču se za tekuću školsku godinu, a izrečena mjera opomene pred isključenje vrijedi do kraja srednjeg obrazovanja.
- (6) Učenik koji je isključen ima pravo polagati razredni ispit.
- (7) Pedagošku mjeru opomene izriče razrednik, ukora razredno vijeće, strogog ukora izriče učiteljsko vijeće, a opomene pred isključenje izriče nastavničko vijeće.
- (8) Ravnatelj rješenjem odlučuje o pedagoškoj mjeri preseljenja u drugu školu na temelju obavijesti učiteljskog vijeća, a o pedagoškoj mjeri isključenja iz škole na temelju obavijesti nastavničkog vijeća.
- (9) Do donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere ravnatelj može rješenjem privremeno udaljiti učenika iz odgojno-obrazovnog procesa, o čemu je dužan pisanim putem izvijestiti roditelja i nadležni centar za socijalnu skrb. Nakon donošenja odluke o izricanju pedagoške mjere, rješenje o privremenom udaljenju će se ukinuti.
- (10) Škole su dužne provoditi pedagoške mjere uvažavajući učenikovo psihofizičko stanje i njegovu dob te utvrditi sve okolnosti koje utječu na njegov razvoj.

Članak 86.

- (1) Pedagoške mjere opomene, ukora, strogog ukora i opomene pred isključenje izriču se kao mjere upozorenja i na njihovo izricanje učenik ili roditelj može uputiti prigovor ravnatelju škole.
- (2) O žalbi protiv rješenja iz članka 84. stavka 8. i 9. ovoga Zakona odlučuje Ministarstvo.
- (3) Kriterije za izricanje pedagoških mjera iz članka 84. ovoga Zakona propisuje ministar pravilnikom.

Članak 95.

- (1) Aktom o prestanku određuje se rok i način prestanka rada školske ustanove.
- (2) Aktom o prestanku određuje se završetkom koje školske godine školska ustanova prestaje s radom.
- (3) U slučaju prestanka školske ustanove, osnivač je dužan zatečenim učenicima osigurati završetak obrazovanja u drugoj školskoj ustanovi pod istim uvjetima pod kojim su se učenici upisali.
- (4) Na prestanak rada školske ustanove primjenjuju se odredbe Zakona o ustanovama.

(5) Ako utvrdi da ne postoji potreba za školskom ustanovom, Ministarstvo će predložiti osnivaču da donese odluku o statusnoj promjeni pripajanjem školske ustanove drugoj školskoj ustanovi uz suglasnost osnivača druge školske ustanove, ili da donese odluku o prestanku školske ustanove.

Članak 97.

(1) Škola kojoj je osnivač druga pravna osoba ili fizička osoba iz članka 90. ovog Zakona, stječe pravo javnosti nakon izdavanja rješenja iz članka 92. ovog Zakona.

(2) Škola iz stavka 1. ovog članka radi po nastavnom planu i programu koji donosi Ministarstvo ili po vlastitom nastavnom planu i programu koji obvezno sadrži zajednički dio nastavnog plana i programa koje donosi Ministarstvo.

Članak 100.

(1) Odgojno-obrazovni rad u osnovnoj školi obavljaju učitelji razredne, učitelji predmetne nastave i stručni suradnici.

(2) Odgojno-obrazovni rad u srednjoškolskoj ustanovi obavljaju nastavnici i stručni suradnici.

(3) Nastavnici u srednjoškolskoj ustanovi su nastavnici, strukovni učitelji, suradnici u nastavi i odgajatelji.

(4) Stručni suradnici u školskoj ustanovi su: pedagog, psiholog, knjižničar, stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila.

Članak 104.

(1) Ukupne tjedne obveze učitelja, nastavnika, odgajatelja i stručnih suradnika u školskim ustanovama utvrđuju se u 40-satnom radnom tjednu godišnjim planom i programom rada u skladu s nacionalnim kurikulumom, nastavnim planom i programom i školskim kurikulumom, o čemu se učitelju, nastavniku, odgajatelju i stručnom suradniku izdaje rješenje o tjednom i godišnjem zaduženju na poslovima neposrednog nastavnog rada i ostalim poslovima koji proizlaze iz neposrednog nastavnog i odgojno-obrazovnog rada i iz izvršenja aktivnosti i poslova iz nastavnog plana i programa i školskog kurikuluma.

(2) Tjedna norma neposrednog rada učitelja razredne nastave s učenicima iznosi broj sati propisan nastavnim planom za razrednu nastavu.

(3) Tjedna norma neposrednog rada učitelja predmetne nastave, uključujući 2 sata odgojno-obrazovnog rada razrednika, iznosi od 22 do 24 sata.

(4) Tjedna norma neposrednog odgojno-obrazovnog rada stručnog suradnika i učitelja koji radi u produženom boravku je 25 sati.

(5) Tjedna norma neposrednog nastavnog rada nastavnika, osim odgajatelja, uključujući 2 sata rada razrednika, za teorijsku nastavu iznosi 20 do 22 sata, za praktičnu nastavu i izvođenje

obrazovnih programa u odgojnim skupinama 28 sati i za rad suradnika u nastavi s učenicima 32 do 36 sati.

(6) Normu za pojedini nastavni predmet u srednjoškolskim ustanovama te ostale poslove koji proizlaze iz naravi i opsega odgojno-obrazovnog rada propisuje ministar.

(7) Tjedne radne obveze učitelja i stručnih suradnika u osnovnoj školi propisuje ministar.

Članak 105.

(1) Uz opći uvjet za zasnivanje radnog odnosa, sukladno općim propisima o radu, osoba koja zasniva radni odnos u školskoj ustanovi mora ispunjavati i posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa.

(2) Posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu poznavanje hrvatskog jezika i latiničnog pisma u mjeri koja omogućava izvođenje odgojno-obrazovnog rada, odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja kojom su osobe stručno osposobljene za obavljanje odgojno-obrazovnog rada.

(3) Poseban uvjet za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi na stranom jeziku za osobe koje sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima jesu i poznavanje stranog jezika na kojem se nastava izvodi u mjeri koja omogućava izvođenje nastave.

(4) Dodatne posebne uvjete za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi u kojoj se nastava izvodi prema alternativnom nastavnom programu može propisati škola ako su u svezi s alternativnim nastavnim programom prema kojem se nastava izvodi.

(5) Poslove učitelja razredne nastave može obavljati osoba koja je završila integrirani preddiplomski i diplomski studij za učitelje ili diplomski sveučilišni studij za učitelje ili stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova ili četverogodišnji dodiplomski stručni studij kojim je stečena visoka stručna sprema u skladu s ranijim propisima.

(6) Poslove učitelja predmetne nastave u osnovnoj školi može obavljati osoba koja je završila:

a) studijski program nastavničkog smjera odgovarajućeg nastavnog predmeta na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija,

b) studijski program odgovarajuće vrste na razini diplomskog sveučilišnog studija ili integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija ili specijalistički diplomski stručni studij odgovarajuće vrste, te je stekla potrebno pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičko obrazovanje s najmanje 55 ECTS-a (u daljnjem tekstu: pedagoške kompetencije), ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka,

c) preddiplomski sveučilišni ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova te je stekla pedagoške kompetencije, ako se na natječaj ne javi osoba iz točaka a) i b) ovoga stavka.

(7) Poslove nastavnika predmetne nastave u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste ili diplomski specijalistički stručni studij odgovarajuće vrste i ima potrebne pedagoške kompetencije.

(8) Poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi može obavljati osoba koja je završila preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(9) Poslove suradnika u nastavi može obavljati osoba koja ima odgovarajuću srednju stručnu spremu i ima pedagoške kompetencije.

(10) Poslove učitelja stručnih predmeta u osnovnom i srednjem glazbenom i plesnom školovanju kao i poslove strukovnog učitelja u srednjoj školi, može obavljati i osoba koja ima nižu razinu obrazovanja od razine propisane stavkom 6., 7. i 8. ovog članka ako ima najvišu razinu obrazovanja odgovarajuće vrste koja se može steći u tom području i ima pedagoške kompetencije.

(11) Nastavu vjeronauka u osnovnoj i srednjoj školi može izvoditi osoba koja ima razinu obrazovanja utvrđenu posebnim ugovorima.

(12) Poslove stručnog suradnika može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(13) Poslove odgajatelja može obavljati osoba koja je završila diplomski sveučilišni studij odgovarajuće vrste i ima pedagoške kompetencije.

(14) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz ovog članka, radni odnos se može zasnovati s osobom koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja, a nema potrebne pedagoške kompetencije uz uvjet stjecanja tih kompetencija.

(15) Odgovarajuću vrstu obrazovanja učitelja, nastavnika i stručnih suradnika te okvirni program / nacionalni kompetencijski standard za stjecanje pedagoških kompetencija propisuje ministar.

(16) Poslove tajnika može obavljati osoba koja je završila:

a) sveučilišni diplomski studij pravne struke ili specijalistički diplomski stručni studij javne uprave,

b) preddiplomski stručni studij upravne struke, ako se na natječaj ne javi osoba iz točke a) ovoga stavka.

Članak 107.

(1) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se ugovorom o radu na temelju natječaja.

(2) Natječaj se objavljuje na mrežnim stranicama i oglasnim pločama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te mrežnim stranicama i oglasnim pločama školskih ustanova, a rok za primanje prijave kandidata ne može biti kraći od osam dana.

(3) U natječaju se navode i posebni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa u školskoj ustanovi.

(4) Radni odnos u školskoj ustanovi zasniva se s osobom koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovog Zakona za zasnivanje radnog odnosa.

(5) Potreba i prestanak potrebe za radnikom prijavljuje se uredu državne uprave, odnosno Gradskom uredu i Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

(6) Ured državne uprave odnosno Gradski ured vodi evidenciju o radnicima za kojima je prestala potreba u punom ili dijelu radnog vremena te im u skladu s njihovom kvalifikacijom predlaže zasnivanje radnog odnosa sa školskim ustanovama koje su prijavile odgovarajuću potrebu.

(7) Radnik koji je upisan u evidenciju iz stavka 6. ovog članka briše se iz evidencije ako zasnuje ili odbije zasnovati radni odnos u skladu s odredbom stavka 6. ovog članka najkasnije istekom otkaznog roka.

(8) Školska ustanova može popuniti radno mjesto na način propisan odredbom stavka 1. ovog članka tek nakon što ju je ured državne uprave, odnosno Gradski ured iz stavka 5. ovog članka obavijestio da u evidenciji nema odgovarajuće osobe, odnosno nakon što se školska ustanova istom tijelu pisano očitovala o razlozima zbog kojih nije primljena upućena osoba.

(9) Ured državne uprave, odnosno Gradski ured poslove iz stavka 6., 7. i 8. ovog članka, obavlja na način i u suradnji s tijelom predviđenim kolektivnim ugovorom.

(10) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, radni odnos može se zasnovati ugovorom o radu i bez natječaja:

- na određeno vrijeme, kada obavljanje poslova ne trpi odgodu, do zasnivanja radnog odnosa na temelju natječaja ili na drugi propisan način, ali ne dulje od 60 dana,
- s osobom kojoj je ugovor o radu na neodređeno vrijeme otkazan zbog gospodarskih, tehničkih ili organizacijskih razloga i koja se nalazi u evidenciji ureda državne uprave, odnosno Gradskog ureda,
- do punog radnog vremena, s radnikom koji u školskoj ustanovi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme,
- na temelju sporazuma školskih ustanova u kojima su radnici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme ako žele zamijeniti mjesto rada zbog udaljenosti mjesta rada od mjesta stanovanja,
- s osobom koja se zapošljava na radnom mjestu vjeroučitelja.

(11) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovog Zakona, natječaj će se ponoviti u roku od pet mjeseci, a do zasnivanja radnog odnosa na osnovi ponovljenoga natječaja radni se odnos može zasnovati s osobom koja ne ispunjava propisane uvjete.

Članak 108.

(1) Osoba koja se prvi put zapošljava u zanimanju za koje se školovala zasniva radni odnos na poslovima učitelja, nastavnika, odnosno stručnog suradnika kao pripravnik.

(2) Pripravnički staž traje godinu dana u kojem razdoblju se pripravnik osposobljava za samostalni rad.

(3) Pripravnik je dužan položiti stručni ispit u roku od godine dana od isteka pripravničkog staža.

(4) Pripravniku koji ne položi stručni ispit u roku od godine dana od dana isteka pripravničkog staža radni odnos prestaje istekom posljednjeg dana roka za polaganje stručnog ispita.

(5) S osobom koja se prvi put zapošljava u zanimanju za koje se školovala, izjednačena je i osoba čije je radno iskustvo u zanimanju za koje se školovala kraće od trajanja pripravničkog staža, s time da će se u pripravnički staž uračunati i dosadašnje radno iskustvo.

(6) Program i način osposobljavanja pripravnika za samostalan rad tijekom pripravničkog staža i praćenja njegovog rada s učenicima te sadržaj, način i uvjete polaganja stručnog ispita propisuje ministar.

Članak 109.

(1) Osoba koja ima odgovarajuću vrstu i razinu obrazovanja i radno iskustvo u zanimanju za koje se školovala dulje od trajanja pripravničkog staža radni odnos na poslovima učitelja, nastavnika i stručnog suradnika zasniva uz uvjet polaganja stručnog ispita.

(2) Osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je položiti stručni ispit u roku od godine dana od dana zasnivanja radnog odnosa.

(3) Osobi iz stavka 1. ovog članka koja ne položi stručni ispit u roku od godine dana od dana zasnivanja radnog odnosa, radni odnos prestaje istekom posljednjeg dana roka za polaganje stručnog ispita.

Članak 110.

(1) Osoba iz članka 105. stavka 14. ovog Zakona, koja ima odgovarajuću razinu i vrstu obrazovanja i radno iskustvo u zanimanju za koje se školovala dulje od trajanja pripravničkog staža, radni odnos na poslovima učitelja, nastavnika i stručnog suradnika zasniva uz uvjet stjecanja pedagoških kompetencija na visokom učilištu.

(2) Osoba iz stavka 1. ovog članka dužna je steći pedagoške kompetencije i položiti stručni ispit u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnog odnosa.

(3) Osobi iz stavka 1. ovog članka stjecanje pedagoških kompetencija preduvjet je za polaganje stručnog ispita.

(4) Osobi iz stavka 1. ovog članka koja ne stekne pedagoške kompetencije i ne položi stručni ispit u roku od dvije godine od dana zasnivanja radnog odnosa radni odnos prestaje istekom posljednjeg dana roka za stjecanje pedagoških kompetencija i polaganje stručnog ispita.

(5) Osoba iz stavka 1. ovog članka koja nema radnog iskustva u zanimanju za koje se školovala zasniva radni odnos na poslovima učitelja, nastavnika i stručnog suradnika, kao pripravnik te se i na nju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 108. ovog Zakona.

Članak 112.

- (1) Radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje sukladno općim propisima o radu.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka radniku školske ustanove ugovor o radu prestaje s navršениh 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.
- (3) Iznimno od stavka 1. ovog članka, radnicima školske ustanove iz članka 100. ovog Zakona, ugovor o radu prestaje istekom školske godine u kojoj su navršili 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža.

Članak 113.

- (1) U slučaju osnovane sumnje da je radniku škole psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, ravnatelj će uputiti školskom odboru obrazloženi prijedlog za donošenje odluke o upućivanju radnika na ovlaštenu prosudbu radne sposobnosti.
- (2) Ako školski odbor utvrdi da je prijedlog ravnatelja opravdan, donijet će odluku o upućivanju radnika na ovlaštenu prosudbu radne sposobnosti.
- (3) Radniku koji odbije izvršiti odluku iz stavka 2. ovog članka, otkazat će se ugovor o radu zbog skrivljenog ponašanja zbog kršenja obveza iz radnog odnosa.
- (4) Ako se ovlaštenom prosudbom radne sposobnosti utvrdi da radnik nije u mogućnosti uredno izvršavati obveze u odgojno-obrazovnom radu zbog trajno narušenog psihofizičkog zdravlja, ponudit će mu se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti.
- (5) Ako školska ustanova nema odgovarajuće poslove, radniku će se otkazati ugovor o radu zbog osobno uvjetovanih razloga.
- (6) Ako radnik odbije prihvatiti ponudu iz stavka 4. ovog članka, otkazat će mu se ugovor o radu uz ponudu izmijenjenog ugovora.

Članak 114.

- (1) O zasnivanju i prestanku radnog odnosa odlučuje ravnatelj uz prethodnu suglasnost školskog odbora, a samostalno u slučaju kada je zbog obavljanja poslova koji ne trpe odgodu potrebno zaposliti osobu na vrijeme do 15 dana.
- (2) Ako se školski odbor ne očituje u roku od 10 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću iz stavka 1. ovog članka, smatra se da je suglasnost dana.
- (3) Ako prosvjetni inspektor utvrdi da ravnatelj sklapa ili otkazuje ugovore o radu protivno odredbama ovog Zakona, poduzet će mjere iz svoje nadležnosti u skladu s posebnim zakonom.

Članak 116.

(1) Učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji mogu napredovati u struci, odnosno zanimanju u najmanje tri razine i stjecati odgovarajuća zvanja.

(2) Učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji mogu biti nagrađeni za izvanredna postignuća u odgojno-obrazovnoj djelatnosti.

(3) Razine, odgovarajuća zvanja, uvjete i način napredovanja i nagrađivanja, propisuje ministar.

Članak 119.

(1) Školski odbor ima sedam članova, od kojih jednog člana bira i razrješuje radničko vijeće, a ako radničko vijeće nije utemeljeno, imenuju ga i opozivaju radnici neposrednim i tajnim glasovanjem, na način propisan Zakonom o radu za izbor radničkog vijeća koje ima samo jednog člana, a ostalih šest članova imenuje i razrješava:

- učiteljsko, nastavničko, odnosno odgajateljsko vijeće dva člana iz reda učitelja, nastavnika i stručnih suradnika,
- vijeće roditelja jednog člana iz reda roditelja koji nije radnik škole,
- osnivač tri člana samostalno.

(2) Kod imenovanja članova školskog odbora u školama u kojima se nastava odvija na jeziku i pismu nacionalnih manjina, osiguravat će se razmjerna zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina i to prema proporcionalnom (razmjernom) udjelu učenika iz redova nacionalnih manjina u ukupnom broju učenika te škole.

(3) Član školskog odbora ne može biti osoba koja je pravomoćno osuđena, odnosno protiv koje je pokrenut kazneni postupak za neko od kaznenih djela iz članka 106. stavka 1. ovog Zakona.

(4) Član školskog odbora kojeg imenuje osnivač samostalno u pravilu treba imati završen najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 180 ECTS bodova i ne može biti radnik školske ustanove u školski odbor koje se imenuje.

(5) Članovi školskog odbora imenuju se na vrijeme od četiri godine i mogu biti ponovno imenovani, a mandat članova teče od dana konstituiranja školskog odbora.

(6) Mandat članu školskog odbora iz reda roditelja prestaje najkasnije u roku od 60 dana od dana kada je prestalo školovanje učenika u školi.

(7) Svaki član školskog odbora može biti izabran za predsjednika, a do izbora predsjednika sjednicu vodi najstariji član školskog odbora.

(8) Odluke školskog odbora pravovaljane su ako za njih glasuje većina od ukupnog broja članova.

Članak 126.

(1) Ravnatelj školske ustanove mora ispunjavati sljedeće uvjete:

1) završen studij odgovarajuće vrste za rad na radnom mjestu učitelja, nastavnika ili stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj se imenuje za ravnatelja, a koji može biti:

a) sveučilišni diplomski studij ili

b) integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili

c) specijalistički diplomski stručni studij;

2) uvjete propisane člankom 106. ovoga Zakona,

3) najmanje osam godina staža osiguranja u školskim ili drugim ustanovama u sustavu obrazovanja ili u tijelima državne uprave nadležnim za obrazovanje, od čega najmanje pet godina na odgojno-obrazovnim poslovima u školskim ustanovama.

(2) Osim osobe koja je završila neki od studija iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka, ravnatelj osnovne škole može biti i osoba koja je završila stručni četverogodišnji studij za učitelje kojim se stječe 240 ECTS bodova.

(3) Iznimno, osoba koje ne ispunjava uvjete iz stavka 1. podstavka 1. ili stavka 2. ovoga članka, može biti ravnatelj osnovne škole, ako u trenutku prijave na natječaj za ravnatelja obavlja dužnost ravnatelja u najmanje drugom uzastopnom mandatu, a ispunjavala je uvjete za ravnatelja propisane Zakonom o osnovnom školstvu (»Narodne novine«, br. 59/90., 26/93., 27/93., 29/94., 7/96., 59/01., 114/01. i 76/05.).

Članak 127.

(1) Ravnatelj se imenuje na temelju natječaja koji raspisuje školski odbor.

(2) Natječaj se objavljuje u dnevnom tisku na način da je dostupan svim zainteresiranim kandidatima na području Republike Hrvatske.

(3) Ravnatelj se imenuje na pet godina, a ista osoba može biti ponovno imenovana za ravnatelja.

(4) Ravnatelja imenuje odlukom školski odbor uz prethodnu suglasnost ministra.

(5) Ako ministar ne uskrati suglasnost u roku od 15 dana od dana dostave zahtjeva za suglasnošću, smatra se da je suglasnost dana.

(6) Školski odbor je obvezan nakon dobivene suglasnosti za imenovanje ravnatelja u roku od petnaest dana od dana isteka roka iz stavka 5. ovoga članka donijeti odluku o imenovanju kandidata za ravnatelja za kojeg je zatražio prethodnu suglasnost.

(7) U postupku izbora i imenovanja ravnatelja članovi školskog odbora iz redova učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća, vijeća roditelja te radničkog vijeća na sjednicama su obvezni zastupati i iznositi stajališta tijela koje ih je imenovalo ili izabralo u školski odbor.

(8) Stajališta tijela iz stavka 7. ovoga članka donose se na sjednici učiteljskog, nastavničkog, odgajateljskog vijeća i vijeća roditelja te zbora radnika tajnim glasovanjem, o čemu se pisani zaključak dostavlja školskom odboru.

(9) Odluku o izboru i imenovanju ravnatelja školski odbor donosi javnim glasovanjem.

(10) Način i postupak izbora i imenovanja ravnatelja uređuju se statutom školske ustanove.

Članak 131.

(1) Vršitelj dužnosti ravnatelja imenuje se u slučajevima propisanim Zakonom o ustanovama te u drugim slučajevima kada ustanova nema ravnatelja.

(2) Za vršitelja dužnosti ravnatelja može biti imenovana osoba koja ispunjava uvjete za učitelja, nastavnika odnosno stručnog suradnika.

(3) Ako se u natječajnom postupku za ravnatelja ne izvrši izbor zbog uskrate prethodne suglasnosti iz članka 127. ovog Zakona, osoba kojoj je suglasnost uskraćena ne može biti imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja.

(4) Osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja sklapa sa školskim odborom ugovor o radu na određeno vrijeme za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.

(5) Ako osoba imenovana za vršitelja dužnosti ravnatelja ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme za poslove učitelja, nastavnika, odnosno stručnog suradnika u školskoj ustanovi u kojoj je zaposlena, na njezin će zahtjev ugovor o radu mirovati za razdoblje u kojem će obavljati poslove vršitelja dužnosti ravnatelja.

Članak 135.

(1) Roditelj učenika dužan je upisati dijete u osnovnu školu sukladno članku 19. ovog Zakona te se brinuti o redovitom pohađanju obveznog dijela programa kao i ostalih oblika odgojno-obrazovnog rada u koje je učenik uključen.

(2) Roditelj učenika ima pravo i obvezu sudjelovati u njegovom obrazovanju i biti redovito obaviješten o njegovim postignućima.

Članak 142.

(1) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za financiranje školskih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to za:

1. plaće i naknade plaća s doprinosima na plaće,

2. ostala materijalna prava radnika ugovorena kolektivnim ugovorima, i to: pomoći, otpremnine, jubilarne nagrade, regres za korištenje godišnjeg odmora, godišnja nagrada za božićne blagdane i dar u prigodi Dana sv. Nikole,

3. rashode za završavanje kapitalnih projekta izgradnje, dogradnje i rekonstrukcije školskog prostora te njegovo opremanje, čiju je obvezu završavanja preuzela Republika Hrvatska na dan 1. srpnja 2001. do njihovog puštanja u funkciju,
4. rashode za izgradnju, dogradnju i rekonstrukcije školskog prostora školskih ustanova za djecu s teškoćama i školskih ustanova na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
5. brisana,
6. naknade za prijevoz na posao i s posla radnicima osnovnih škola,
7. stručno osposobljavanje i usavršavanje,
8. nacionalne programe koje usvoji Hrvatski sabor,
9. obrazovanje djece državljana Republike Hrvatske u inozemstvu,
10. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu državljana Republike Hrvatske koja se vraćaju iz inozemstva,
11. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu koja su članovi obitelji državljana država članica Europske unije,
12. potporu nastave materinskog jezika i kulture države podrijetla učenicima koji su članovi obitelji državljana članica Europske unije,
13. potporu za pripremu učitelja i nastavnika koji će provoditi nastavu materinjeg jezika i kulture države podrijetla učenika koji su članovi obitelji državljana članica Europske unije,
14. pripremnu i dopunsku nastavu za djecu azilanata i ostalih osoba iz članka 46. ovog Zakona,
15. vanjsko vrednovanje i provođenje državne mature,
16. licenciranje učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja,
17. povećane troškove prijevoza, posebna nastavna sredstva te troškove financiranja prehrane, kao i troškova prehrane i smještaja u učeničkom domu za školovanje učenika s teškoćama,
18. troškova stručnih timova koji školi pružaju pomoć za rad s učenicima s teškoćama.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, u državnom proračunu se ne osiguravaju sredstva za financiranje obveza školskih ustanova koje se nalože pravomoćnim sudskim odlukama u vezi s isplatom plaća i naknada ako je do sudskih sporova došlo krivnjom školske ustanove ili ako je krivnjom školske ustanove donesena sudska odluka na štetu školske ustanove. U takvim slučajevima potrebna sredstva osigurava sama ustanova.

(3) U državnom proračunu osiguravaju se sredstva i za sufinanciranje:

1. programa rada s darovitim učenicima,

2. obrazovanja učenika na jeziku i pismu nacionalnih manjina,
3. opremanja škola kabinetskom, didaktičkom i informatičkom opremom koja uključuje i posebne računalne programe i sadržaje,
4. opremanja školskih knjižnica obveznom lektinom,
5. programa od zajedničkog interesa za odgojno-obrazovnu djelatnost (sustav informiranja, stručno-pedagoški časopisi, stručne knjige, programi ustanova i stručnih udruga, obljetnice i manifestacije, programi izvannastavnih aktivnosti), kao i ostalih programa sukladno odlukama Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske,
6. škola kojima je osnivač fizička ili druga pravna osoba iz članka 90. ovog Zakona u skladu s kriterijima koje propisuje ministar, a na temelju rezultata vrednovanja,
7. brisana.

